

Déli Hírlap

A hánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938). Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Szemétdombok kincse

A nyersanyag-hulladék gyűjtése, eme ószeresi tevékenység nem a legszebb és legfelelősebb foglalkozás. Bizonyára nem is képzelte el a régebbi boldog idők olvasója, hogy a nyersanyag-hulladékról vezércikket is lehessen írni, hogy ott foglaljon helyet az újság homlokterében ez az emelkedett szellemi megnyilvánulások kifejtésére alkalmatlan téma. Azonban a legutóbbi történések felette időszzerűvé tették, hogy első helyen foglalkozzunk a hulladékgyűjtés mesterségével, annál is inkább, mert ma már legtöbb ország eminens kötelességének tekinti, hogy a legszélesebb alapokon szervezze meg ezt a tevékenységet, amely mindaddig a jámbor hándlék kiváltsága és szabad vadászterülete volt. Most sorra egymásután maguk az államok vették kezükbe a dolgot, s a legutóbbi jelentés szerint a félhold birodalma is teljes erővel szorgalmazza ezentúl a nyersanyag-hulladék gyűjtését.

A török kormány elrendelte az ócskavas, üveg, rongy, papír, csont és egyéb hulladékanyagok gyűjtését. Igen különös jelenség ez a közönséges dolgokkal való nemtörődés, a bölcs fatalizmus hazájában, ahol nagyobb értékekért sem fáradoznak, hajladoznak Allah merengő hívei, inkább isszák a forró, mélytűzű feketét és politizálnak, vagy kereskednek óskeleti, megmondott, kényelmes módon. De ime az idők kényszerű parancsára még őket sem kíméli. Csodálatos ódon szőnyegeik arabeszkjeitől elfordulva, megvetett hulladékként kell hajlonganiok nekik is, akik mindig csak előkelő, szép dolgokra szegezték tekintetüket, ahogyan büszkén fellelt fűvel jártak. Nem, nem. Ócskavas, üveget, rongyot, csontot gyűjteni igazán nem törököknek való foglalkozás, de hát hiába, most mégis vállalniuk kell, mert nagy szüksége van ezekre az anyagokra az országnak.

Más országok számára is életkérdés ezeknek az anyagoknak összegyűjtése és átdolgozása, azért változik most át ószeresi üzemmé fokozatosan az egész világ. Nem nagy dicsőség ez a haladás. A termelés és az ipari civilizáció tetőpontján igazán nem számoltunk sohasem azzal, hogy pont a fejlődés csúcspontján idejussunk. Mert sokkal kevésbé előhaladottabb időkben is a szemétdomb és a városi lerakódótelepek olyan helyek voltak, ahol csak a társadalom páriái keressének holmi megvetett koncot. Ma azonban odajutottunk, hogy minden hulladék drága érték, áhitott államjávákká léptek elő a rongy, a csont, az ócskavas, a törmelék üveg, sőt még a hitvány bádóg is, amely összehajlítva hever valahol az útszélien, mint hajdani szardíniás doboztorzó. Ez most a hívószó: — nyersanyag-hulladék, nyersanyag-hulladék!

De miért e mohó tevékenység? Kell a háborús felkészülődések izzó katlanába most minden anyag, ami csak a föld mélységes gyomrában és a föld felszínén található. Mint mágnes vonz ez a molochszáj minden feltalálható anyagot, még szétzúzott állapotában, még bomlásában, még fénylőszétében is. Hiába dolgoznak a bányák, hiába termelődik a nyersanyag nagyobb mennyiségben és nagyobb méretekben, mint valaha. Hiába szemléljük a statisztikai kimutatásokat, amelyek beszédes számokkal igazolják, hogy ennyi és ennyi idő óta a termelés megtízszerosodott, megszázasorosodott. Mindez nem elég. Mert ha ezerszer annyi volna, az is kevés volna ahhoz a felkészüléshez, ami most folyik. A háború igényei végtelenek a végeshez mérve. Ezért kell minden, ami még fellelhető, még a szemétdombok martaléka is.

Gyűjtik tehát mindenütt a nyersanyag-hulladékot magas Északtól messzi Délig, Amerikától

keletázsiai Japánig. És nemsokára olyan tiszta lesz az egész földfelszíne, mint egy abrosz, mert mindent beolvaszt a nagy katlanba ez a nagy

versengés az eddig annyira megvetett nyersanyag-hulladékért.
 (Flaneur)

A román-bolgár tárgyalások kedvező légkörben haladnak

Mindkét állam nemzeti méltóságát tiszteletben tartják
 Megkezdődnek a román—magyar tárgyalások is

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Bucurestiből hivatalosan jelenti a Rador: A román népek őszinte akarata és elhatározása, hogy Bulgária és Románia között nemcsak jószomszédi viszonyt, hanem bensőséges baráti állapotot teremtsen. Ez az óhaj nem mai keletű, hanem már régebról ered, hogy a két ország közötti függő kérdéseket elintézzék, azonban tartós és igazságos megoldás csak elkövetéssel lehet végbe, ha kétoldalú nyílt akarat mindkét részből megnyilvánuló kompromisszum és nem csupán egyoldalú áldozatkészség áll a cél elérése érdekében.

A kérdés minden külső beavatkozás nélkül, megértő kétoldalú tanácskozások révén nyer megoldást, hogy ugyanakkor mindkét nép nemzeti és állami méltósága a legteljesebb mértékben tiszteletben tartassék.

„ROMANIA ES BULGARIA JOBB JÖVŐJE ÉRDEKÉBEN“

Szófiából jelenti a DNB: A Dnes című bulgár lap „Románia és Bulgária jobb jövője érdekében“ címmel azt írja, hogy Bulgária sok jelét adta már arra irányuló szándékának, hogy a vele szomszédos országokkal békés és barátságos együttműködésben éljen. A lap örömmel üdvözi a tárgyalásokat, amelyek Bulgária és Románia között megindultak és reményének ad kifejezést, hogy

ezek a tárgyalások egyszer s mindenkorra megszüntetik az ellentéteket a két ország

„A kísérletek tárgyalások legyenek!...“

Bucurestiből jelentik: A Curentul többek között a következőket írja „Bolgár-román tárgyalások“ című vezércikkében:

A salzburgi és római tanácsok irányvonalaiban tárgyalásokat kezdtünk Bulgáriával, hogy tisztázzuk szomszédaink ellentéteit, amely ellentétek alkalmasak arra, hogy megszavazzák a délkelet-európai béke véglegesítésére irányuló erőfeszítések politikáját.

Nem ellenzünk semmi olyan tevékenységet, amely szomszédainkkal való kapcsolataink tisztázására szolgálhat, de azt kívánjuk, hogy ezek a kísérletek tárgyalások legyenek és vizsgálják meg teljességükben a jogalapokat.

Igen, lakosságcsere, a határ módosítása, de ezek a kísérletek az egész nemzet részvételével történjenek,

között, ami mindkét népek hasznára fog válni.

KEDVEZŐ LÉGKÖRBE FOLYNAK A ROMÁN—BOLGÁR TÁRGYALÁSOK

Rómából jelentik: A Stefani-iroda szófiát jelentése szerint Popoff bolgár külügyminiszter hosszasan tárgyalt a szófiai olasz követtel. Bolgár körök úgy tudják, hogy a bolgár-román előzetes megbeszélések továbbra is kedvező légkörben folynak. Azt hiszik, hogy a végleges megbeszélések nem sokára román területen folytatódnak.

Újabb jelentés szerint a tárgyalások színhelye Craiova lenne.

AZ ELŐKÉSZÍTŐ TÁRGYALÁS BEFEJEZETNEK TEKINTHETŐ

Rómából jelentik: A Messagero szófia értesülése szerint Cadere visszautazott Bucuresti-be s ebből úgy látszik, hogy a bolgár-román előzetes tárgyalások befejezetteknek tekinthetők. A bolgár sajtó és a legmértékadóbb bolgár körök nyíltan beszélnek Dél-Dobrudza közteli átadásáról.

BUCURESTIBE JÖNNEK A BOLGÁR ALLAMFERIAK

Bucurestiből jelentik: Jólétesült körökben úgy tudják, hogy Popoff bolgár külügyminiszter és Bojldoff pénzügyminiszter Bucurestibe érkeztek, hogy itt a román kormány tagjaival a közvetlen tárgyalásokat megkezdjék.

A cikk ezután történelmi visszapiantásokat tesz a román-bolgár együttműködésre, majd így fejezi be:

De hogy a két nép közötti együttműködésnek ezt a kedvező légkört ismét megtaláljuk, ahhoz szükséges, hogy a tárgyalások az igazságosság és a legtisztább tárgyalások jegyében folyjanak le. És a kiinduló pont nem lehet más, mint a becsületesen megmutatott tényleges helyzet figyelembevételével, mert másként elhízázott ítélethez jutunk.

A ROMÁNSÁGNAK IS VANNAK FAJTSTVÉREI BULGÁRIÁBAN — IRJA A CURENTUL

A román-bolgár tárgyalásokkal kapcsolatban Pamfil Secaru a Curentulban egyébként még megállapítja, hogy a románságnak is vannak fajtestvérei Bulgáriában, mint ahogy az

egész Balkánon vannak románok kisebbségi sorsban. A cikkíró szerint azonban

ott, ahol a háború előtti kis Románia bátor politikával segítette a román elemeket és sikerült is kivívnia az iskolák és templomok fenntartásához való jogot, Nagyrománia a jogfeladások és óvatosságok politikáját folytatta.

PAMFIL SEICARU BOLGÁR ADATOKRA HIVATKOZIK

Seicaru azt a kérdést veti fel, hogy hány bolgár él egész Dobrudzában és Ischirkoff szófia bolgár tanáradataira való hivatkozással felsorolja, hogy Tulcea, Constanta, Durostor és Caliacra megyékben 751.225 lélek közül 188.677

bolgár. De mennyi román él Bulgáriában? — teszi fel az ellenvetést Seicaru és azt írja, hogy egyedül Vidin környékén 45 tiszta román lakosságú község van, egész Bulgáriában pedig körülbelül 225 ezer román él, de legalább ugyanannyi, ahány bolgár kisebbségi lakosa Romániának van. Erre való tekintettel azt javasolja, hogy a meginduló tárgyalásokon ne csak Durostor és Caliacra megye helyzetét vitassák meg, ahol 335.978 főnyi összlakosságából 136.751 lélek bolgár nemzetiségű, hanem azt is, hogy hány román él Bulgáriában, mert csak az egész kérdés teljes tárgyalással való felvetése és megtárgyalása mellett lehet Románia és Bulgária között nemcsak a politikai, hanem a lelki kapcsolatokat is elrendezni.

A román—magyar tárgyalás előkészületei

Bossi nagykövet Manoilescu külügyminiszternél

Rómából jelentik: A Stefani bucarestii jelentése szerint Bossi római követet, akit kormánya a román-magyar tárgyalások előkészítésével bízott meg, Bucarestiben már megbeszélést folytatott Manoilescu külügyminiszterrel megbízata tárgyában. Szófiából az a hír érkezett, hogy Cadere és a bolgár külügyminiszter között a tárgyalások előrehaladtak. Az olasz lap szerint megvan a remény a dobudzsai kérdés békés rendezésére.

Budapestről jelentik: A Budapesti Tudósító bucarestii jelentése szerint már bucarestii jólétesült körök is megerősítik, hogy a román kormány a magyar kormánnyal való tárgyalá-

sok előkészítésére Bossi román követet nevezte ki.

OLASZ LAPVELEMÉNY A VÁRHATÓ NEHEZSÉGEKRŐL

Rómából jelentik: A „Messagero” című olasz lap beszámol a várható nehézségekről, de ugyanakkor rámutat arra, hogy a román kormány elhatározta Bossi követ Budapestre küldését és az érintkezés felvételét a magyar kormánnyal. Az olasz lap a továbbiakban azt is hangsúlyozza, hogy Magyarország az 1818 november 13-án megállapított demarkációs vonal alapján kívánja megindítani a tárgyalásokat, amelyek azután ebben a szellemben folytatód-
nának.

Ahogy a balkáni helyzetet Rómában látják

Bucurestiből jelentik: Az Universul római külön tudósítója írja:

„A balkáni helyzetet az olasz politikai körök és a sajtó továbbra is nagy figyelemmel kísérik. A lapok tárgyalások magatartást tanúsítanak, anélkül, hogy lekötöznék a brit propaganda híreit, amely azt igyekezik elhitetni, hogy Európának ebben a fontos részében

új bonyodalmak keletkeztek.

Igy tehát, ami Románia kérdését illeti, az események fejlődéséről

az olasz sajtó semmiféle jóslásokba nem bocsátkozik.

A román-magyar kérdésre vonatkozóan azt mondják, hogy a tárgyalások rövidesen megkezdődnek. Ezekről a tárgyalásokról a kérdés terjedelmessége és bonyolultsága miatt a lapok nem bocsátkoznak találgatásokba. Ugyancsak a balkáni körzettel kapcsolatosan olasz politikai körök megcáfolják azokat az angol forrásból szá-

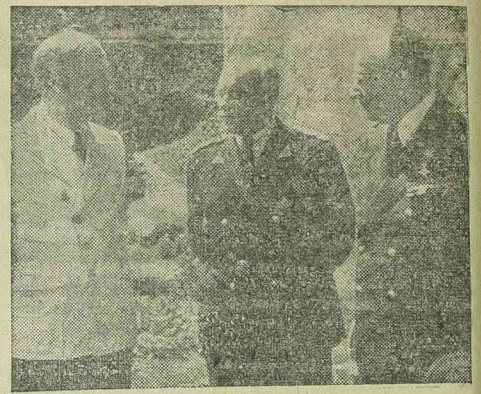
mazó híreket, mintha a közeljövőben Rómába és Berlinbe jugoszláv kiutótságot érkeznek. Megállapítják, hogy ez a hír azokhoz az angol propaganda közlésekhez tartozik, amelyekkel a Balkánon zavart akarnak kelteni. Ebből az alkalomból is hangsúlyozzák, hogy az olasz jugoszláv viszonyban semmi sem változott és ennek alapját a belgrádi egyezmény és a Ducnak legutóbbi, Olaszország keleti szomszédaihoz való viszonyáról mondott beszéde képezi.

A német sajtó tökéletes hallgatással kezeli a délkelet-európai kérdést, — írja az Universul

Az Universul berlini tudósítója szerint a német sajtó tökéletes hallgatással kezeli a délkelet-európai kérdést. Illetékes körök ezzel kapcsolatban azt a magyarázatot adják, hogy csak a külügyminisztériumba érkeztek hírek ennek a kérdésnek a megoldására vonatkozó előkészületekről, de a tárgyalások állásáról semmi biztosat nem lehet mondani.

A VÉGLEGES MEGEGYEZÉS ALAPJA

A Romániában J. Paleologu, a neves román külpolitikai közíró „A szomszédainkkal való méltányos és végleges megegyezés alapja” címen cikket írt, amelyben mindenekelőtt megállapítja, hogy a Bulgáriával és Magyarországgal megvitandó — és a környező kis és nagy országokat egyaránt érdeklő — kérdések állanak Románia időszerű kérdéseinek homlokterében. Ezután azt fejtegeti, hogy bizonyos külföldi sajtó minden áron bonyodalmakat akar előidézni Délkelet-Európában és ezért a bizonytalanság és a riadalom légkörét igyekezik meghonosítani. Kísérletei azonban hiábavalók maradnak. Paleologu utal ezután Manoilescu külügyminiszter nyilatkozatának ama részére, amely szerint elérkezett az ideje, hogy Románia és kormánya újra tanujelét adja a szomszédaival való békés és baráti együttélésre irányuló jószándékainak” és azt írja, hogy e célok-

A román államférfiak Salzburgban Gígurtu miniszterelnök, Manoilescu külügyminiszter és Ribbentrop német külügyminiszter a fuscheli kastély terraszán

A HAVAS ÜGYNÖKSÉG KÉRETTLEN TANÁCSAI

A félhivatalos Románia más helyen a következő megjegyzést közli „A román álláspont” cím alatt:

„A Baseler National Zeitung lekötözi a Havas ügynökség bucarestii tudósítójának a jelentését, a salzburgi tárgyalások befejezése után a „román álláspontról” és ezzel kapcsolatban bizonyos irányzatú értelmezést igyekezik adni a román kormánykörök által a napirenden levő kérdésekkel kapcsolatban elfoglalt magatartásának.

A Havas ügynökség levelezője sok képzelőtehetségről tesz tanúbizonyságot, amikor úgy tesz, mint aki ismeri — sőt meg is magyarázhatja — a román álláspontot.

De még ezzel sem elégzik meg, hanem továbbmenően a Havas bucarestii tudósítója a tanácsok mellé még erkölcsi bizonyítványokat is kiállít számunkra. Ha a Havas tudósítója szárnyalni akar és olyan ügyekkel, vagy kérdésekkel foglalkozik, amelyek nem ismer és nincs honnan ismerje, mi nem akadályozzuk meg benne. De ami a tanácsait és a bizonyítványait illeti, — amelyeket nem kérünk tőle és amelyekre nincs is semmi szükségünk, — úgy az egyiket, mint a másikat a leghatározottabban visszautasítjuk.”

ba illeszkednek be azok a kezdeményezések előtt álló tárgyalások Románia és szomszédai között, amelyek azt célozzák, hogy valamennyi érdekelt félre nézve kielégítő megoldáshoz jussanak.

A békés megoldás eszközeiről szólva, a cikkíró idézi Manoilescunak a lakosságcserevel kapcsolatban tett kijelentését, hozzáfűzve, hogy a Szófiából érkező csaknem hivatalos jellegű hírek szerint Románia déli szomszédai megértéssel viseltetnek e tétel megalapozottsága iránt. Hangoztatja, hogy a romániai kisebbségek számának csökkentésével és a határokon kívül élő románok hazatelepítésével véglegesen kiküszöbölhető minden jövőbeli viszály lehetősége.

Londonban mit sem tudnak a pápa közvetítéséről

Londonból jelentik: Az Evening Standard közöli azt a hivatalos véleményt, amely szerint Londonban semmit sem tudnak a svájci sajtónak arról a híreről, hogy a közeli napokban béketárgyalások megindítása céljából Maglione vatikáni államtitkár az angol fővárosba érkezik. Az angol kormány és londoni politikai körök semmi olyan közvetítést nem fogadnak el, amely Anglia háborús céljaival össze nem egyeztethető.

Az angol pénzügyminiszter is beismeri, hogy Anglia pénzügyi nehézségekkel küzd

Ujabb adókat kell kivetni, hogy pótolják a költségvetési hiányt

Londonból jelentik: Kingsley Wood pénzügyminiszter, az angol alsóház ülésén válaszolt több lap cikkére, amelyek szerint a költségvetés nem tartalmaz elegendő adókat. A miniszter rámutatott, hogy a jelenlegi adók négyszeresen meghaladják az egy évvel ezelőtteket és kijelentette, hogy hosszú időnek kell még eltelnie, amíg újabb adókat alkal-

mazhatnak. A költségvetésben mutatkozó 2.200 millió fontos különbözettel kapcsolatban, amellyel a kiadások a bevételeket túlhaladják, kijelentette, hogy ezt az összeget újabb megtakarításokkal csökkenthetik, olyképpen, hogy a nem okvetlenül szükséges költségeket kiküszöböljék. (Rador)

SCALA-ban

Ma esütörtökön kerül először bemutatásra a legjobb és legmulatságosabb

MICKEY ROONEY

COWBOY

és a legjobb

Johnny Weissmüller

a Tarzán fia

Kettős sláger

Anglia elkerülhetetlenül rohan végzete felé

**A háboru kezdete óta öt millió tonna hajótér a veszteség.
A szigorú blokád következtében éhhalál fenyegeti Britanniát**

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A szerda reggeli német sajtó a tegnapi német hadijelentés adataival foglalkozva, megállapítja, hogy Anglia teljes megszemlés előtt áll. A Berliner Börsenzeitung arról ír, hogy a háboru kezdete óta 5 millió tonna angol hajótér semmisítették meg a németek és egyedül július hónapban 900 ezer tonna került a tenger mélyére, ami nyíltan és beszédesen mutatja, hogy az Anglia elleni német kereskedelmi harc Franciaország legyőzése után teljes mértékben megindult.

A nagy világháború legeredményesebb hónapjában, 1917-ben 840 ezer tonnát súlylyesztettek el a németek az angol hajóegységekből és ezt az akkori maximumot idén júliusban 38 ezer tonnával túlszárnyalták. Anglia számára ez valóságos tragédiát jelent és az 1917-es helyzettel szemben ez annál súlyosabb, mert akkor Anglia mellett állott úgyszólván az egész világ és Németországnak nem állottak rendelkezésére kikötők és támaszpontok az Északi-tengertől egészen a Gascogne-öbölig. A német lap leszögezi, hogy egy szigetország importját sokkal könnyebb megakadályozni, mint egy kontinensen levő országot.

A Völkische Beobachter szerint a mai angol helyzet lényegesen súlyosabb, mint a 25 év előtti és az a blokád, melyet Anglia Németország ellen tervezett, most a visszajára fordult, úgy, hogy Anglia a közeli éhhalál előtt áll.

A TIMES SZERINT ROOSEVELT TÁMOGATJA AZ ANGLIÁNAK KÜLDENDŐ 50 TORPEDÓ-ROMBOLÓ ÜGYÉT

Londonból jelentik: A Times newyorki tudósítójának távirata alapján közli azt a feltűnést keltező hírt, amely a Newyork Herald Tribuneben jelent meg és amely arról számol be, hogy Rooseveltnél elnök magáévá tette Pershing tábornok javaslatát az Angliának küldendő 50 torpedóromboló ügyében. Az Egyesült Államok elnöke azzal indokolja magatartását, hogy minél hathatósabb Anglia védelme, annyival biztosabb az USA helyzete is.

Newyorkból jelentik: Pershing tábornok kijelentette, hogy a legnagyobb örültség lenne arra gondolni, hogy Amerika expedíciós sereggel siessen Nagybritannia segítségére.

Londonból jelentik: Welles államtitkár nyilatkozott Pershing tábornok javaslatáról, hogy az USA 50 régi torpedórombolót átadjon Amerikának. Az államtitkár kijelentette, hogy a kormány az indítványt megfontolja.

Newyorkból jelentik: A Reuter hírszolgálati iroda közli: Johnson volt hadügyi államtitkár kedden megtartott beszédében kijelentette, hogy „egy felkészületlen Amerika a civilizáció végét jelentheti”. Szent kötelességünk van — folytatta — és azt nem fogjuk lábbal tiporni.

BRIT-SZOMÁLIÁBAN HÁROM OSZLOPBAN TÁMAD AZ OLASZ HADERŐ

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia szerint a német légerő támadásai következtében az angol kikötők, hadihajók, karavánok és egyéb fontos berendezkedések egyre nagyobb veszélynek vannak kitéve. A tragikus mérleg, amely megmutatja, hogy Anglia a háború eddigi 11 hónapja alatt 5 millió hajótér veszített, minden propagandaszólamnál jobban bizonyítja, hogy a Szigetország teljes legyőzése már csak igen rövid idő kérdése lehet.

Kairóból jelentik: A Reuter iroda közli: A protektorátusba való benyomulás augusztus 4-én vette kezdetét. Brit-Szomáliában az ellenség 3 oszloppal támad. Az egyik, Otweina, a másik Hargeisa és végül a harmadik Jire felől Gargara felé irányul. Szarazföldi és légi erők úgy vannak szervezve, hogy ezeknek az előrenyomulásoknak ellent állhassanak. A többi hadszínterekről nincs újabb jelentés.

SIKERES OLASZ LÉGITÁMADÁS HAIFA ELLEN

A Stefani hírszolgálati iroda valahonnan Olaszországból ismerteti az olasz főhadiszállás 59. számú jelentését:

Légi egységeink harmadszor bombázták Haifa petróleum központjait és felgyújtották azokat. Valamennyi repülőgépink visszatért kiindulási helyére. Észak-Afrikában, Sollumtól és az Alexandria-marsa Amateuh-tól délre fekvő elengedő táborokat szintén bombázták gépeink. Tobrukuot közelében repülőgépeink egy negyemo-

toros angol repülőgépet lőttek le, amelynek nyolc tagú személyzetét foglyul ejtették. Kelet-Afrikában az adeni és berberai légikikötőket bombáztuk.

A brit-szomáli határt csapataink több ponton átlépték.

AMERIKA NEM SZALLIT ÉLELMISZERT FRANCIAORSZÁGNAK

Vichyből jelentik: Délután hat órakor ült össze a minisztertanács, amely jóváhagyta a termékek behordásának biztosításával kapcsolatban hozott rendelkezéseket. Elvben jóváhagyták az iszákosság leküzdésére vonatkozó törvénytervezetet, majd folytatták azelőz ő ülésen megkezdett külpolitikai természetű kérdések megvitatását. Meghallgatták a Wiesbaden-ben létrejött francia-német fegyverszüneti megállapodás alkalmazására vonatkozó jelentést is.

Rómából jelentik: A Popolo di Roma szerint Welles megtagadta a francia kormány azon kérését, hogy Amerika élelmiszert szállítson Franciaország-nak.

MEGTÖRTÉNTÉK A NAGY NÉMET OFFENZÍVA ELŐKÉSZÜLETEI

A szerda reggeli portugál sajtó egyébként megbízható forrásból nyert értesülés alapján azt írja, hogy az összes előkészületek megtörténtek az Anglia elleni nagy német offenzíva megindítására.

Törökország és a Tengely:

Törökország meglepéssel veszi tudomásul a tengelyhatalmak balkáni politikáját

Megváltozott a török sajtó hangja

Rómából jelenti a Stefani ügynökség: Az „Akcham” című lap a török kormánykörök véleményét ismerteti a délkelet-európai helyzettel kapcsolatban. A török lap cikke megállapítja, hogy Törökország meglepéssel látja a tengely hatalmak befolyását a balkáni béke megőrzése érdekében. Ugyancsak a Stefani hírszolgálat beszámol a török sajtó ama megnyilatkozásairól is, melyek kifejezetten helyeslik, hogy a terüle-

Berlinből jelentik: A Führer vasárnap óta megbeszéléseket folytat Ribbentroppal és Göringgel. Hír szerint a tárgyalásokba belevonták Brauchitsch vezértábornokot is.

ANGOL RENDSZABÁLYOK AZ IDEGENEK ELLEN

Londonból jelentik: Devonshire hercege válaszolt azokra a kérdésekre, amelyeket a lordok házában az idegenek internálásával kapcsolatban tettek fel és kijelentette, hogy ámbár sajnálja a határozatot, úgy véli, hogy a körülmények mulhatatlanul szükségessé tették. A beözönlés veszedelme nem múlt el, de expedíciós csapataink új felszerelést kaptak és erőnket rendkívüli módon növeltük. Remélem — mondotta — lehetséges lesz, hogy máttól kezdve, valamivel liberálisabb politikai álláspontot foglaljunk el ezekkel a szerencsétlen idegenekkel szemben.

MERRE FORDUL AZ OROSZ KÜLPOLITIKA IRÁNYA? ...

A Le Temps részletesen boncolgatja a szovjet-országi Izsvesztija egyik cikkét és többek között a következőket írja:

„A szovjetországi hadsereg felkészültsége vajjon csak Szovjetország határainak biztosítását szolgálja-e?”

Időzerű, hogy megkérdezzük, vajjon az állandó készütségben álló vörös hadsereg milyen szerepet játszhat forradalmi szempontból akkor, amikor az összes úgynevezett kapitalista hatalmak a háború következtében kimerültek és tönkrementek?”

A Paris-Soir Jules Sauerwein tollából ugyan csak a szovjet problémát fejtegeti és így ír: „Általánosságban Szovjetország külpolitikájának kérdését hibásan bírálják el. Mindig azt a kérdést teszik föl, hogy vajjon Moszkva melyik hatalom ellen van, viszont sokkal helyesebb volna, ha azt latolgatnák, hogy miért erősit állandóan a Szovjet helyzetét és vajjon merre akarja kiterjeszteni eszmekörét?”

ti kérdések rendezésével kiüszöbölük a Dumamedence és a Balkán lángbörítésének lehetőségét. Még a közelműltben is egészen másképp vélekedtek egyes török lapok, — jegyzi meg a Stefani tudósítója. — Befejezésül megjegyzi a közlemény, hogy az orosz-török határon véghezvitt csapatmozdulatok híret a török sajtó megmost is egyhangulag, erőlyesen cáfolja.

Ha Angliában nem győz a józan belátás elkerülhetetlen a japán-angol háború

Tokióból jelentik: Sir Robert Cradgy, tokiói angol nagykövet odanyilatkozott, hogy véleménye szerint a Londonban letartóztatott japánok ügye békés elintézés nyer. A Tokio Ashaki Shimbun az angol nagykövet és a japán külügyminiszteri tanácskozások során az angol követ kijelentette, hogy Londonban a szóbanforgó japánokat az állambiztonsági törvény rendelkezései alapján tartóztatták le és távolról sem jelentenek ezek a letartóztatások ellenrendszabályokat a Tokióban történt hatósági intézkedésekkel szemben, amelyeket kémkedés gyanúja alatt álló angolokkal fogatosítottak. A japán külügyminiszter ez alkalommal közölte az angol nagykövettel, hogy Londonban és a gyarmatokon azonnal helyezték szabadlábra a letartóztatott japánokat és az angol kormány adjon biztosítékot, hogy hasonló esetek a jövőben nem ismétlődnek meg.

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium a tegnapi minisztertanácsról kiadott hivatalos jelentésben azt írja, hogy a japán kormány hidegvérrel és nyugalommal szemléli az eseményeket és türelemmel várja, vajjon Anglia a józan megbékélés útját választja-e és záros határidőn belül eleget tesz-e a jogos japán kívánságoknak.

A japán lapok egyébként egyértelműleg kö-

vetelik Londonban letartóztatott japánok azonnali szabadonbocsátását.

Tokióból jelentik: A japán lapok hangoztatják, hogy London már megteremtette a casus belli, ezért Tokióban haladéktalanul intézkedni kell az Angliában élő japánok hazarendelése tekintetében.

Tokióból jelentik: A külügyminisztérium hivatalosan cáfolja azokat a külföldön elterjedt híreket, mintha a japán hajók, amerikai hajóegységeket feltartóztattak és ellenőrzéseken átkutattak volna kínai vizeken.

Sanghaiból jelentik: A kínai külügyminiszter közölte Francia-Indokína vezető köreivel, hogy a kínai csapatok védelmi hadmozdulatokra kaptak parancsot, miután a francia indokínai hatóságok francia felségjog alatt álló területen flotta és tengerészeti támaszpontokat akarnak Japánnak átengedni. A kínai csapatok a kapott parancsok alapján megkezdtek a hadászati fontos hidak felrobbantását, valamint az országutak eltorlaszolását.

Tokióból jelentik: A külügyminisztérium sajtónyilatkozatot adott ki, melyben cáfolja azokat a külföldön elterjedt híreket, mintha Japán Francia-Indokínával tárgyalásokat folytatna, hogy ott kereskedelmi, hadászati és tengerészeti támaszpontokat kapjon.

(Rador.)

Tana-tó a Bega mentén

Homokszedők útja a folyón Temesvártól Jezvinig

Barna István homokszedővel már volt alkalmunk egyszer beszélni. Akkor a homokszedés nehézségeit tárta elénk és elmondta, hogyan folyik a homokszedés munkája. Most azt magyarázta el, hogyan jut el a homokszedő Temesvárról Jezvinig? Az ötörai útról ezeket mondotta:

— Ha már mindent előkészítettünk, akkor reggel négykor elindulunk. Először külön mennek a ladikok és mindegyik homokszedő tolja a maga ladikját egészen a kompokon túl. Valamivel följebb, mint ahol kezdődik a Krizsán-telep, megalakul a parti. A négy-öt ladikot összekötjük, azután felállítjuk a húzófát. Ez az a magas fa, amelyet a tapasztalatlan városiak árboznak mondanak. A húzófa tetejében van egy karika és ezen átmegey a zsinór. A húzófa tehát csak arra való, hogy a zsinog bele ne akadjon a partmenti fába. A zsinogot azután odakötjük a második ladik végébe. Zsinogot használunk és nem kötelet. Ez a zsinog olyan erős, hogy négy-öt ember erejének is ellenáll. A ladikokban egy ember marad, aki állandóan a Bega közepe felé irányítja a járműveket. A zsinog ama végére, mely a parton marad, ráerősítjük a hámoikat. Ezek hurkok. Mindegyikük magára vesz egy ilyen hámot és úgy festünk akkor, mint az igásállatok. Megindulhatunk és akik a hámban vannak, azoknak egyszerre kell lépniük, mert másképp ide-oda rángatjuk a ladikokat és még elszakad a zsinór.

— Irja le nekünk az utat!

— Nem kell azt hinni, hogy úgy megyünk végig, ahogy felállunk. Az első akadály a giró-dai híd. Itt valakinek fel kell mennie a hídra, megfognia a húzófát és átmennie. Aztán tovább húzzuk az ár ellen a ladikokat a Bega jobb partján, kitaposott úton. Mindegyik útszakasznak negyan itt a homokszedő-neve. Az egyik éles kanyarulatot Kotovárnak nevezik, hogy miért, azt nem tudom. A dzsungel elnevezés valamivel feljebb már könnyebben magyarázható. Kőkény-és fűzfák terülnek el itt a parton. Másfél órát kell a dzsungelen áthaladnunk, kacskaringós ösvényeken. Az utána következő mezőséget fekete hídnak nevezik. Híd azonban nincsen sehoh. Innen kezdve úgyszólván minden kis helynek megvan a maga elnevezése. Van itt egy Tana-tó. Ez a név az abesszín háború maradványa. Akkoriban minden második embernek négus volt a neve. Így volt egy homokszedő négusunk is. Ez itt szedte a homokot, ahol valamivel kiszélesedik a Bega és a folyónak ezt a részét a négus tiszteltére Tana-tónak neveztük el. A Rigósarok viszont egy homokszedőtől kapta a nevét, aki nagyon szerette a Rigójancsit.

— Amikor felfelé megyünk, húzni kell a ladikokat, de ezek nincsenek megrakva és könnyen siklanak a víz felszínén. De amikor visszajövünk, már alig két-három centiméter marad a víz fölött. A Bega meg alacsony-itten. Úgy ismerjük a Begát, mint a tenyerünket, de elég félméterrel eltérni a víziútról és máris zátonyra futott a ladik. Ilyenkor le kell csavarni, ami igen nehéz munka. De nemcsak a zátonyra futástól kell félni. A Begában itt sok a tuskó, cölöp, az-

tán a mi bárkánk meg nem valami vihártálló. Nekimegy egy cölöpnek és alámerül. Ilyenkor a ladikot ki kell emelni. Először is valaki beleáll a vízbe és kirakja a homokot. Aztán két bárka közrefogja azt a helyet, ahol szerencsétlenség történt. Valakinek fel kell hozni a láncokat. Mind-egyik ladik elején és hátulján van egy ilyen lánc.

— És ha mély a víz?

— Nem kell minket akkor sem félni. Vannak közülünk, aki kolyan ügyesen tudnak a víz alatt úszni, hogy akármelyik strandoló megír-gyelheti. Egy ilyen alábukik és felhossa a lánc-cokat.

Barna István kitesz az asztalra három gyufaskatulyát és ezekkel magyarázza, hogyan kerül a felszínre az elsüllyedt ladik.

A Vatikán lapja Molotov beszédéről:

A Szovjetunió nem tért el eredeti célkitűzéseitől a háboru első éve folyamán

Moszkva tekintélye egyre erősödik, — írja az Osservatore Romano

Rómából jelentik: A Vatikán félhivatalos lapja, az Osservatore Romano vezető helyen hosszasan méltatta Molotov szovjet külügyi nép-biztos beszédét és behatóan foglalkozik Szov-jetorszország állásportájával az új európai helyzetet illetőleg.

A Vatikán lapja mindenekelőtt két jellem-ző tényre hívja fel a figyelmet. Az egyik az, hogy az európai háború nem terjedhet a szovjet határig. Moszkva elszánt és éber. Az európai hábo-rú első esztendejének leforgásával

Moszkva semmiben sem távolodott el ere-

— Az ilyen beteg ladikoknál szintén egészen Temesvárig kell hozni. Itt kijavítják.
— És a homok, amely az elsüllyedt ladikban volt?

— Hát annak fuccs! Volt, nincs. Az ilyen esetek azonban ritkán fordulnak elő. A halál-domb előtt csatornát vájtak a homokszedők, hogy ilyesmi ne történjék, de azért megesk né-ha a szerencsétlenség.

— Hogy szállítják haza a homokot?

— Ha sebes a víz, akkor nem kell összekap-csolni a partit. Ketten-ketten is mehetnek. De ha lassú a víz, akkor öt ladikot összekötünk, te-hát megint megalakul a parti. Felállítjuk a hú-zófát, de most már más a munkabeosztás. Ket-ten húznak a hámban, mert most nem kell az ár ellen küzdeni. Egy előre áll, a másik pedig há-tulról kormányoz. A harmadiknak, aki a ladik-ban marad, annak nincs állandó helye. Az ő dolga a víznek a kimerítése, mert ha sok vizet engedünk beszívárogni, megtörténhetik az, hogy a ladik alámerül. Így érkezünk meg Temesvárra. A parti itt megint szétválk és az állásoknál ki-dobjuk a homokot. Ezzel véget is ér a napi mun-kánk. (g. b.)

deti elgondolásaitól és célkitűzéseitől, ame-lyek politikáját az európai háború kitére-sek meghatározták.

A Vatikán lapjának másik figyelemreméltó meg-látása az, hogy a szovjetrendszer, minden szel-lemi, gazdasági és társadalmi erejével, — éppen azért, mert a háborúin kívül maradt, — megerő-södve kerül ki a mostani helyzetből, ami jelentősen éreztetni majd hatását a Szovjet-unió nemzetközi tekintélyének emelkedése-ben és befolyásának egyre növekedő lehe-tőségeiben.

KENYÉR ÉS FA

Add meg nekünk mindennapi kenyereinket, — mondja az imádság. De a közelgő tél idején halga-tólagosan odafűzhetjük a Miatyánkhhoz ezt a pót-könyörgést is, hogy add meg nekünk a mindennapi tüzelőfát is. Mindig ezt kértük, esdekeltük elsősor-ban, de ezidén még jobban, mint valaha, mert ken-yér és fa, ez lesz az elkövetkező télnek két legna-gyobb gondja. A kenyeret és a fát biztosítani kell minden embernek, meg kell találni a megoldásnak módját, hogy senki se nélkülözze ezeket az élethez, a megmaradáshoz feltétlenül szükséges cikkeket. Kül-önösen intő jel számunkra, hogy ezekbe a napok-ban — pedig még csak augusztus havát írjuk, — csupán nullás lisztből készült fehér kenyeret lehet kapni. Már pedig a fehér kenyér drága, tizenöt lei-be kerül kilója. Olyan összeg ez, amelyet a szegény ember, különösen, ha nagy családja van, nem tud pusztán mindennapi kenyérré előteremtteni.

Szerecsére csak átmeneti jelenség a fekete és félbarna kenyér hiánya. Az utóbbi időben a malmok képtelenek voltak elegendő mennyiségű búzát vá-sárolni, így nem érőlhettek megfelelő mennyiségű kenyérlisztet sem. A legutóbbi rendelkezések értel-

mében azonban a malmok csakhamar megkezdik az egységes népliszt őrését, amelyből készített kenyér kilónként tizenegy lei és tíz baniba kerül. Olcsónak ugyan nem nevezhető ez a kenyér sem, de meg kell tenni minden szükséges intézkedést, hogy ez azután mindig az egész népesség részére bőségesben rendelkezésre álljon. Hiány télen valóságos katasztrófát idézne elő, ha miert támadna, vagy valami zavar mutatkozna a népkenyér kiszolgáltatásában. Most még rendelkezésre állanak elég változatosságban a nyári időszak különböző terményei, de télen a szegény ember számára bizony a kenyér lesz a főtáp-lálék.

Biztosítani kell tehát mindenképpen a kenyeret, de biztosítani kell a fát is, hogy a legnyomorultabb kis kunyhó lakójának is meglegyen a tüzelőanyaga. A nemzetgazdasági minisztérium elrendelte, hogy azok a kereskedelmi és ipari vállalatok, melyek öt-vennél több embert foglalkoztatnak, alkalmazottaik tűzfája szükségletéről ez év november elsejéig gondoskodjanak. Nagyon helyes ez az intézkedés, de ezt az elvet ki kellene bővíteni, általános jellegetű kellene tenni. A jobbodú emberek ugyanis a ható-sági figyelemzetések hatása alatt gondoskodtak magukról, sőt az előrelátók már nyár eleje előtt beszerezték a szükséges télirevaló fát. A szegények azonban hiába olvasták, hallgatták és figyelemzeté-seket, egyszerűen nem volt módjukban ennek az in-tésnek eleget tenni, mert a fa már az idény elején is nagyon drága volt, most pedig nem sejtett ma-gasságok felé törve mindjobban drágul. Ijesztően magas a fa ára, akár kicsinyben, akár nagyban.

Gondoskodni kell tehát, közfeladattá kell tenni, hogy mindenkinek legyen tüzelőanyaga. Mert éppen úgy, mint a kenyeret, a fát sem lehet nélkülözni. Nem lehet hideg tűzhely, hideg kályha mellett át-küzdeni a kegyetlen téli hónapokat. Feltétlenül szük-séges, hogy a széles nagy tömegek emberi körülmé-nyek között töltsék el az év eme különben is legna-gyobb szükségességgel járó szakát. Éppen úgy, mint a népkenyérről, még elérhető áru tüzelőanyaggal is el kell tehát látni a szegény szűkös körülmények kö-zött tengődő tömegeket. Nem csak ember szeretetből, szociális okokból, hanem egyéb indokokból is. Az üres gyomor és a fűtetlen hajlék a legrosszabb ta-nácsadó. Ez legfőbb okozója a zavaroknak, kétség-beesett elégtelenségnek. Nem elég tehát a népké-nyér, ezekben a kivételes időkben gondoskodni kell arról, hogy a szegényeknek bárhogy is, de legyen fájuk. Az mindenkinek kijár, hogy meglegyen a kis tüzelője és asztalán ott legyen az áldott mindennapi kenyér. A kenyér, amely ha barnább is, ha kevert is, de mégis csak kenyér. Ha kenyere és fája lesz mindenkinek, bármilyen végzetterhesek az idők, mégis csak legyűrjük majd ezt a fenyegető telet is. (F.)

A CAPITOL MOZIBAN

110 év után a világhírű mérgezési perben!

Maria Lafarge bűnpere

A francia filmgyártás film-remeke. — A főszerepekben: Marcella Chantal — Erich v. Stroheim

Rendezte: Pierre Chenal

APOLLÓ

Naszut hármásban

Kitűnő zenés német vígjáték mulatságos fordulatokkal

A főszerepekben:

Theo Lingner, Maria Au-dergast, Johannes Rie-mann, Grete Weiser és Paul Hörbiger

Franciaországban erősödik a mozgalom a királyság visszaállítása érdekében

Jean Pierre de Guise herceg, párisi gróf három évvel ezelőtt élére állott a tűzkeresztes mozgalomnak, a francia köztársaságot erőszakkal meg akarta dönteni. A Svájcban tartózkodó trónkövetelő akkoriban kiáltványt is szerkesztett a királyság visszaállítása érdekében, azonban a francia kormány közbeavatására a svájci hatóságok ezt megakadályozták, a herceget pedig eltanácsolták a genfi tó kies környékéről. A tűzkeresztes mozgalom és a királyi rikkancsainak nagy bánatára akkoriban a párisi gróf, feleségének, valamint szárnysegédének, Pierre de la Rocque grófnak társaságában visszautazott belgiumi kastélyába, mert ismét megihült a királyság álma, mint hetven esztendő óta oly sokszor.

Az 1870-iki háború után is, amikor a német győzelem következtében összeomlott III. Napoleon császársága, úgy látszott, hogy a korona intézményét vissza fogják állítani. A köztársasággal szemben táplált rokonszenv lehanyatlóban volt, csak úgy mentette meg további létét a republika, hogy a királyválasztók nem tudtak egymás között megegyezni a király személyét illetőleg. 1873-ban viszont Chambord grófnak, X. Károly unokájának virult fel a szerencsecsillaga. Személyét örömmel fogadták az összes királypártiak. Meg is koronázhatta volna magát, ha nem lett volna oly makacs. A nemes gróf ugyanis kijelentette, hogy a köztársaság zászlaját nem tűri el, ő csak a Bourbonok lilomos fehér zászlajával hajlandó fellépni a napkirályi dicsőséges trónjára. Akadtak közvetítő indítványok, hogy fogadja el a király a köztársasági zászlót a Bourbon-lilommal. A királyválasztó nemzetgyűlés előtt azonban megérkezett Chambord levele.

Felborult a Népszövetség tisztviselőit szállító autóbusz

Genfben jelentik: Ideérkezett távirat szerint Grenoble város közelében felborult egy autóbusz, melynek 40 utasa közül 3 súlyosan, 24 pedig könnyebben sebesült meg. Kiderült, hogy az autóbusz utasai a Népszövetség pénzügyi és gazdasági osztályának Lüsszabonba költöző tisztviselői voltak, akik a portugál fővárosból szándékoztak Amerikába menni.

(Rador)

Németország bőven el van látva petróleummal

Svájci lap kimutatása szerint Németország ma már fedezni tudja békeszükségletét,

A háború kezdete óta állandóan felmerül az a kérdés a külföldi sajtóban, vajjon Németország el van-e látva kellőleg benzinnel és hogy a külföldi szállítások rendben lebonyolíthatók-e? Angol részről állandóan azt igyekeztek hangsúlyozni, hogy ezen a téren Németország nem tartja magát. A való tény az, hogy mivel a romániai és oroszországi petróleumszállításokat nem tudták angol részről megakadályozni,

Németország el van bőven látva a háborúhoz szükséges petróleummal.

Azonos véleményen van a svájci „Der Bund” című lap is, mely Németország benzinellátásával kapcsolatban a következőket írja:

„Bár a háború egyre erősödött,

megsem került sor olyan hatalmas benzin-fogyasztásra, mint ahogy egyes megfigyelők kiszámították.

Ugyancsak szó sem lehet jelenlegi, vagy a közeli jövőben beálló petróleumhiányról. Németország és az elfoglalt lengyel területek saját nyers petróleum termelése annyira növekedett, hogy ez évben elérte az 1.2 millió tonnát. Ezzel szemben

— Mindenestől akarok maradni, ami vagyok. Ha ma engedek, holnap nem lesz hatalmam. Nem akarok a forradalom törvényes királya lenni, lemondok inkább az uralomról, csak-hogy érintetlenül fenntarthatassam a monarchista elvet.

Ilyen kemény legény volt Chambord gróf. Az elmúlt század nyolcvanas éveinek közepén Lajos Fülöp király unokájának voltak reményeségei, hogy elfoglalhassa az elárult trónust. Azonban akkor volt a köztársasági gondolat diadalmas virágjában. 1886-ban a trónkövetelőket kiutastó törvény értelmében el kellett hagynia Franciaországot, majd később meghalt Angliában számkivetésben. Eddig szól a meddő királysági törekvések bús krónikája.

Jean Pierre de Guise herceg, a mostani trónkövetelő, hatvanhat éves koráig Franciaor-

szágban élt Aisne-megyei gyönyörű birtokán. A múlt világháborúban országa megbízásából diplomáciai küldetésben is járt Ferdinánd bolgár királynál. Másfél évtized óta azonban igen rossz viszonyban volt hazája mindenkori kormányával, 1937-ben pedig nyíltan a fasizmus és a korporatív rendszer mellett foglalt állást. A párisi gróf jelenleg Spanyolországban tartózkodik. De igen könnyen lehetséges, hogy egy szép napon megérkezik Franciaországba. Úgy beszélnek, hogy Petain tábornok, valamint a kormány jelentékeny része a monarchia visszaállításával rokonszenvez. Akkor pedig csakis Jean Pierre de Guise herceg táplálhat igényt a trónra a legitim folytonosság alapján. Lehetséges, hogy csakhamar el is foglalja helyét a Bourbonok ősi trónján, különösen, ha nem fog annyi egyéni feltételt támasztani, mint Chambord, az egykori párisi gróf. De ez valószínűtlen. Mert mások az emberek és mások az idők. Ma nem befolyásolhatják a tények alakulását részletkérdések, mert Franciaország egész jövője a tét. Hogy mit hoz különben az eljövendő idő, mi minden fog még lezajlani ezen a klasszikus földön, senki sem sejtheti. Mindenesetre azonban nagyon sokan vannak, akik úgy vélik, hogy csakis hasznára válhatik az összeomlott Franciaországnak, ha ismét visszaállítják a trón tekintélyét. (F.)

A pékek egyelőre tovább sütnek félbarna és barna kenyeret

A népliszt őrlésének még akadályai vannak

A bánsági malmok szerdán délelőtt a királyi helytartóságon értekezletet tartottak, amelynek célja volt Temesvár kenyérellátását biztosítani és a törvény által elrendelt népliszt őrléssel kapcsolatos kérdések megvitatása. Az értekezleten előbb Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár, később Warth Péter dr. alpolgármester elnökölt. Résztvettek a Prochaska-malom, a nagykomlósi Birtler-malom, a csákovai népmalom, a grabáci malom, a székesúti, a billédi Ballmann-malom, az újpécsi hengermalom és a perjámosi malom képviselői.

Ciupe dr. vezértitkár kifejtette az értekezlet célját és rámutatott arra, hogy

a bánsági malmok kötelessége Temesvár kenyérellátását biztosítani

addig is, amíg ráterhetnek a törvény által megállapított népliszt őrlésére.

Széleskörű vita indult meg, amelynek során Birther Adolf kifejtette, hogy a liszthiányt az a körülmény okozza, hogy

a malmok a termelőtől nem tudnak búzát vásárolni.

A törvény ugyanis csak a minimális búzaárat

írja elő, a maximális árat azonban nem állapítja meg. A malmok egymással versenyeznek, hogy a termelőnek minél magasabb árat ajánljanak és így maguknak búzát biztosítsanak. Helyes volna, ha a malmok Temesvárott bevásárlási központot létesítenének, amely számukra egységes áron vásárolná a búzát. Az értekezlet résztvevői azonban ezt a javaslatot elvetették. Abban állapodtak meg, hogy

a malmok továbbra is maguk vásárolják búzaszükségletüket.

A felszólalók rámutattak készségükre, hogy a város számára lisztet szállítsanak. Az egyes malmok nyomban meg is állapították, hogy a maguk részéről mennyi lisztet képesek adni.

A tíz malom összesen hét és fél vagon lisztet ajánlott fel

és pedig a nyolcvan százalékos kiórlést alapul véve hatvan százalékos kenyérlisztet és húsz százalék fehér lisztet.

Ez a mennyiség körülbelül egy hétre fedezi a kenyérsütésre szükséges lisztet.

Elhatározta az értekezlet, hogy a város táviratilag kéri a kormányt a búza maximális árának megállapítására.

Aztán hosszabb vita indult meg a törvény által előírt egységes népliszt őrlése felett. Hangsúlyozták, hogy amíg a kereskedelmi malmok kötelesek nyolcvan százalékos kiórlést végezni, addig a parasztmalmok kiórlési százaléka csak hetven százalék, tehát jobb lisztet tudnak készíteni. Ha már most a kereskedelmi malmokat kötelezik a népliszt őrlésére, akkor nagyon sokan lesznek, akik maguk vesznek majd búzát és azt a parasztmalmokban megőröltetik.

Mindaddig tehát, amíg a parasztmalmok kiórlési százaléka nem lesz egyenlő a kereskedelmi malmokéval, nem lehet néplisztet készíteni.

Az értekezlet megkérte a helytartóságot és a várost, hogy ezt a kormány tudomására hozzák és megfelelő intézkedést kérjenek.

Warth Péter dr. alpolgármester az értekezlet végén összefoglalta a tanácskozás eredményét. Eszerint Temesvár kenyérellátása egy hétre biztosított.

A pékek egyelőre tovább sütnek félbarna és barna kenyeret, amelynek ára kilónként 12.25, illetve 8.50 lei.

A fehér lisztből készült kenyér és péksütemény nem esik maximális alá. Mihelyt azonban megindul a népliszt őrlése, a pékek csakis ilyenből süthetnek — a fehér liszten kívül — kenyeret amelynek kilója 11.10 lei lesz.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lel, negyedévre 230 lel, félévre 450 lel, egész évre 900 lel. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lel, negyedévre 200 lel, félévre 400 lel, egész évre 800 lel. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lel kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28-10 és este 10 óra után: 28-15

Százötven év előtt

ezen a napon — augusztus 8-án — született Kőlcsey Ferenc, a magyar költészet nagyjainak egyik legkiválóbbja. Lángesű férfi volt, aki jeleset alkotott minden téren, amelyen működött. Költeményei csiszoltak, lelkesedéssel teltek, szép nyelvezetűek. Kőltői lantja abban az időben csendült meg, amikor a magyar verselésben a régieskedésből az újszerűségbe mentek át a költők. Nagyszerien tudta a két irányt áthidalni. Nagy volt nemcsak mint versíró, hanem mint bíráló is. Bírálatai élesek, szigorúak, de igazságosak voltak és jelentékenyen hozzájárult velük a költészetnek a sailangoktól való megtisztításához. Kiváló politikai szónok volt és ennek tanúságát adta az országgyűlésen, ahol talpraesett érveivel mindig hatást ért el. Mint irodalmi szónok is az elsőrangúak között foglalt helyet és ezt megmutatta az Akadémiában tartott emlékbeszédeivel, amelyekben főképp a szónok szövegéről beszélt, és különösen a magyar nyelvű elveit egyaránt ajándékozta a magyarságnak költeményeiben, beszédeiben és különböző prózái írásaiban. Mint költésztisztelő — Szatmármegye főjegyzője — mintaképe volt a pontosságának, szorgalomnak és lelkiismeretességnek. Anyira rajongott érte az egész megye, hogy amikor meghalt, bálmulóul egy kis tűzzárral nem restelték kijelenteni, hogy Kőlcseyvel kiesett a t betű Szatmármegyéből. Ezt a közszépséget azonban megbocsátották híveinek a többiek, mert tudták, hogy a szójátékot a nagy veszteség fölérti fájdalom szülte. Kőlcsey Ferenc halálával a magyarságot csak fizikai veszteség érte, mert a mulandóság lett a test, amely Kőlcsey nagy szellemének ideiglenes hajléka volt. A hajlék nélkül maradt szellem a magyarság szívébe-lelkébe költözött és örökké ott marad. Kőlcsey szellemi termékei állandó kincsek, amelyeknek értéke soha nem csökken. **Audorás.**

— Az Országőrpáncsnokság rendelete. Bucarestből jelentik: Az Országőrpáncsnokság legfőbb parancsnoksága a következő rendeletet adta ki: 1. Az Országőrpáncsnokság csak keresztény román állampolgárok lehetnek tagjai. 2. Az Országőrpáncsnokság legfőbb parancsnokai, irányítói, előadói és egyéb vezető személyiségei csak azok lehetnek, akik a Nemzet Pártjának is a tagjai. 3. A megfelelő vezető és irányító szerveket bízták meg jelen rendelet végrehajtásával. Egyébként a szolgáltatást a legteljesebb lelkiismeretességgel, fegyvelmiserettel és odaadással kell ellátni.

— A legfelső szovjet tanács egyhangúlag hozzájárult Esztorország bekebelezéséhez. Moszkvából jelentik: A szovjetek legfőbb tanácsa szerdai ülésén egyhangúlag hozzájárult Esztorország felvételéhez a Szovjetek Uniójába.

— Húszezer olasz munkás utazott Németországba. Rómából jelentik: Ma indult el azoknak a munkásoknak első osztaga, akik a német és olasz kormány megállapodása értelmében Németországban vállalnak munkát. Az udinei állomásról ma eltávozott munkásokoztag 20 ezer lélekből állott, míg a hét folyamán indulnak a többi munkásokoztagok Németországba.

— Szabadságolások a svéd hadseregben. Stockholmból jelentik: Stuld svéd hadigymnázisra a parlament mai ülésén közölte, hogy az 1940. április 9-én behívott katonák nagyobb részét leszerelik és szabadságolják. Hatalmas tömegű katonaság megy most szabadságra.

— Diktatura a Filippi szigeteken. Manilából jelentik: A Filippi szigeteket nemzetgyűlése egy elfogadott törvénnyel gazdasági, ipari, kereskedelmi és Nemzeti téren korlátlan hatalmat adott Cazo elnöknek. Cazo elnök a mai naptól kezdődően a rendkívüli nemzetközi helyzetet való tekintettel a Filippi szigeteket diktatörává vált.

(—) Pacha püspök íthón. Pacha Agoston megyesi püspök nyári pihenőjéből hazaérkezett. A pályaudvaron Unterweger Lothár dr. pápai protonotárius vezetésével a központi papság fogadta.

— A Balti-államok bekebelezése nagy nyeresége a Szovjeteknek. A Le Temps írja: A három Balti-államnak a Szovjetunióhoz való csatlakozása nem lebecsülendő, mert igen fontos és jelentős gazdasági és gazdasági: támpontokhoz jutott a Szovjet ezáltal. A lakosság és terület gyarapodása a Szovjetnek nem sokat számít, inkább a tengeri támaszpontok és jól kiépített kikötők, amelyek az orosz flottának még félelmetesebb erőt kölcsönöznek.

— Anglia fővárosa a szigetországon kívül lesz? A Románia lap jelentése szerint a Popolo d'Italia című lapban érdekes cikk jelent meg. Barzini a kiváló olasz közíró foglalkozik azzal a gondolattal, hogy az angol szigeteket német csapatok megszállása esetén Anglia fővárosát a világbirodalom egy más területére: Ottavába vagy Sidneybe helyeznék át. Ez is mutatja mennyire megtámadta az angol nép idejét a háború, mely még nem is folyik teljes erővel. Utal az olasz közíró, hogy amint a történelemből is ismert, a régi római birodalmat sem lehetett azzal megmenteni, hogy fővárosát áthelyezték Konstantinápolyba.

— Az áthelyezett tisztviselők 48 órán belül kötelesek átvenni új munkakörüket. Bucarestből jelentik: A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az áthelyezett tisztviselőknek 48 órán belül el kell foglalniuk új állomáshelyeiket. Azok, akik orvosi bizonyítványokkal és különböző intervenciókkal megakadályozták a változtatni a minisztérium erre vonatkozó határozatát, fegyelmi bíróság elé utalják és a szolgálatból végleg elbocsátják. A pénzügyminisztérium közli, hogy áthelyezések csak szolgálati érdekből, megfelelő tisztviselői előmenetel, becsület és odaadó munka alapján eszközölhetők és senki nem számíthat egyéb protekcióna, vagy befolyásos emberek intervenciójára.

— Mexikóban megszavazták a kötelező katonai szolgálat bevezetését. Mexikóból jelentik: A képviselőház elfogadta a kötelező katonai szolgálat bevezetéséről szóló törvényjavaslatot. Ugyanakkor törvényjavaslatot fordadtak el, amely az ország összes iskoláinak felsőbb osztályaiban bevezeti a katonai előképzés szolgálatát.

— Halálra gázolt a járdára felrohanó tehergépkocsi egy asszonyt. Kolozsvárról jelentik: Eddig még ki nem derített okokból vasárnap a Mihai Viteazul téren egy tehergépkocsi felszaladt a járdára és elütött egy arra haladó idősebb asszonyt. A gépkocsi a szerencsétlenül asszonyt a falhoz lapította és azonnal megölte. Lani dr. ügyész és dr. Major azonnal a helyszínrre siettek és ott megejtették az első vizsgálatot. Az áldozat személyazonosságát még nem lehetett megállapítani.

— Politikai vétség miatt kicsapott diákok újból beiratkozhatnak. Bucarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium tudomására hozza az érdekelteknek, hogy mindazok a tanulók, akik politikai vétség miatt fegyelmi büntetést kaptak, ismét beiratkozhatnak rendes tanulókként az iskolákba.

— Kétezer lel büntetésre ítélték a cselédeleány becsületét gyalázó gazdaasszonyt. Temesvárról jelentik: Nedelean Barbara temesvári cselédeleány becsületcsértés címén pert indított egykori gazdaasszonya ellen: Kovács Aranka ellen. A lány egy ízben eltört egy leveles tányérral s erre gazdaasszonya sértő szavakkal illette. A tanúként kihallgatott szomszédok elmondották, hogy máskor is hallották, amint nem emberhez méltó szavakkal illette a háztartási alkalmazottját. A bíróság vétkesnek mondta ki Kovácsné és 2000 lel pénzbírságra ítélte. Kovácsné az ítélet ellen fellebbezést nyújtott be.

— Kétszáz ezer lel értékű holmit lopkodott össze egy vasutas. Máramaroszigetről jelentik: Az ottani csendőrség őrizetbe vette Moisi Mihai 40 éves vasutast, mert rájöttek, hogy huzamosabb ideje jelentős összegektől „könnyíti meg” a vasúti pénztárt. Az összegeloptolt holmi értéke, már meghaladja a 200.000 lel. A megévedt vasutast most a kolozsvári katonai törvényszék elé állították.

— Zuhanó sas a német ejtőernyősök jelvénye. Az ejtőernyősök hatalmas, szívtelt homokkal telített medencébe felett végzik gyakorlatait. Az ejtőernyős tanfolyamot külön vizsgálja fejeze be. Ez öt ugrásból áll. Az utolsó a legnehézebb, ezt éjszaka kell véghezvinni. Ha ez is sikerül, felvarrják az ujonc zubbonyára az ejtőernyősök jelvényét, a zuhanó sast.

— Akácok és hársok „sztrájkba léptek” az idén Csíkbán. Csíkszeredáról jelentik: A népléleknek a nótában megnyilatkozó véleménye, hogy „készen nyílik az akácfa nálunk” az idén nem vált be csíkbán. Mintha ebben a zürzavaros világban még a természet örök rendje is felborult volna. Csíkbán az idén sem az akác, sem pedig a hárs nem virágzott. Ezt a hiányt nem csak a szerelmes szívek érezték meg, hanem a szorgalmas méhecskék is, hiszen ezek a virágok szolgáltatták Erdély legjobb mézét.

(—) A pénzügyigazgatóság nyári hivatalos órái. A pénzügyminiszter körrendelete értelmében a pénzügyigazgatóság és valamennyi más pénzügyi hivatalban a nyári hónapokban délelőtt nyolctól egyig és délután háromtól este kilencig tartanak hivatalos óráit.

— Megnyílik a Királysínház; főrendezője Fedák Sári lesz. Budapestről jelentik: Valószínűleg az ősszel ismét megnyílik a Királysínház, ahol ideiglenesen a főrendezői tisztelet állítólag Fedák Sári vállalta.

— A Társadalombiztosító új vezetőségének beiktatása. Bucarestből jelentik: Szerdán iktatta be Stan Ghitecu munkaügyi miniszter hivatalában a Társadalombiztosító új igazgatóságát. Az igazgatósági tagok eskütelése után a miniszter rövid beszédet mondott, majd Evian professzor vezérigazgató üdvözölte az igazgatóság új tagjait. Ezután Deleanu Teodort igazgatósági elnökké és Pennescu Kertsch, valamint Fluera Ioan igazgatósági tagokat alelnökké választották.

(—) A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG ELNÖKE A HELYTARTÓSÁGON. Kakuk János dr. a Magyar Népközösség bánsági tagozatának elnöke tegnap megjelent a királyi helytartóságon, ahol felkereste Clupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, alicul különböző, a temesvári és bánsági magyarság érdekeit érintő, ügyben folytatott megbeszélést. Szóvá tette a magyarság több kívánságát, többek között a vasutasok áthelyezésének ügyét is. A vezértitkár kijelentette, hogy ebben a kérdésben nem járhat el, mert nem tartozik a helytartóság hatáskörébe. Az egyéb előadott panaszok ügyében ígéretet tett, hogy azokat megvizsgálja.

— Kik részesülnek a magántisztviselők jogában? A munkaügyi-miniszter a munkaszerveződésekéről szóló törvény 35-ik szakasza alapján határozattal lag kimondotta, hogy a műhelyvezetők, munkavezetők és az u. n. almeisterek a magántisztviselők összes jogában részesülnek.

— Letartóztatták a Cseh Nemzeti Szövetség prágai vezetőjét. Prágából jelentik: A Német Távíráti Iroda hivatalosan jelenti, hogy Nestaval dr.-t a Cseh Nemzeti Szövetség prágai körzetének vezetőjét letartóztatták, mert szervezete központja volt a Birodalom ellen irányuló ellenzékieknek.

— Elutazott Moszkvába Gafencu Grigore új Román követ. Bucarestből jelentik: Gafencu Grigore volt külügyminiszter, szerdán elutazott Moszkvába, hogy elfoglalja állomáshelyét, mint Románia moszkvai meghatalmazott minisztere.

Vörös ördögök

— Az ember tragédiája Frankfurtban. A budapesti Nemzeti Színház dr. Németh Antal igazgató vezetésével szeptember folyamán a frankfurti Városi Színházban vendégszerepel. Madách Imre remekműve, amely német nyelven már számos színpadon — legutóbb Hamburgban és Berlinben aratott nagy sikert, most magyar színészek tolmácsolásában, magyar nyelven kerül előadásra Frankfurtban.

— Szamarköhögés gyógyítása — gázzal. Lipcseből jelentik: A lipcsei orvosok egy igen érdekes gyógymodot találtak fel a szamarköhögés gyógyítására. A beteg gyermekeket egyszerűen a — gázmezőkhez küldik. Nagyszámú kísérlet folyamán megállapították, hogy az alumínium tartalmú föld, melyet a gáz tisztítására használnak fel, a szamarköhögés hatathatos ellenszere. A kis páciensek kedvükre turkálhatnak a „gyógyföldben” kis ásókkal és játék közben gyógyulnak meg.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Kumancsek Jánosné született Vogel Mária 61 éves, Földes András vasúti nyugdíjas 63 éves és özvegy Braycz Vincéné született Armanca Elena 52 éves.

— A nyugdíjakat is emelni fogják. (?) Csíkszeredából jelentik: A július havi nyugdíjleltérnyek már mindenhol kifizetésre kerültek. Mivel augusztus hó elsejétől kezdődően a közalkalmazottak már a június nyolcadiki egységesítő törvény szerinti illetményeket kapják, — amint illetékes pénzügyi körökből értesülünk, — valószínű, hogy az Általános Nyugdíjpénztár, ebből előálló többletjövődmeinek arányában a nyugdíjakat is emelni fogja. Tudni kell ugyanis, hogy minden közalkalmazott fizetésének tíz százaléka a nyugdíjalapnak köteles fizetni s ezenkívül minden fizetésemelkedésnél a régi és új fizetés közti különbözet felét.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Heber Sándor fodrász Brigitta Terézia nevű leánya és Wolf István cserépfedő Anna Mária nevű leánya.

Egy zászló története

Az amerikai zászló, úgy amint ma előttünk lengeti a szél, tulajdonképpen nem ebben a formában született meg, ahogy az állítólag George Washington családi címerében bennfoglalattott. Ugyanis George Washington családi címerében hasonló színösszetételben szerepel az amerikai zászló, csak hogy a rajzolatokban van valami kis különbség. Washington kortársai nem is vették észre ezt a különös színösszetételt, s csak később jöttek arra a gondolatra, hogy ez lehetne egyuttal az amerikai zászló is. Washington maga mondotta egyszer: „Ha zászlót akaruk készíteni, akkor legyünk tekintettel elsősorban történelmünkre. Rakjuk ki csillagokkal a zászlónkat, alapszínnek vegyük a pirosas-vörös színt, mely leginkább emlékeztet történelmünk di-esőséges, véres harcaira, a fehér róvások pedig minden időben a szabadság vonalait lesznek.” 1777 június 14-én az amerikai kongresszus a következő határozatot fogadta el: „A közösen elhatározott zászló formánk a következő lesz: az egyesülést jelképezni hivatott 13 csillag, fehér csillagok két alapon, jelképezvén egy új politikai eszmét, mely csillagként ragyogja be Amerika égét”. Washington egy jó ismerőse: Betsy Ross, egy szegény özvegyasszony készítette el az első amerikai zászlót. Állítólag ez az özvegyasszony volt az, aki a zászló készítésénél tálan akaratlanul is, de nem úgy készítette, ahogy Washington akarta és a kongresszus elhatározta, hanem kisebb változásokat eszközölt rajta. Így állítólag ő változtatta meg a 6 ágú csillagokat csak 5 ágúra. Washington azonban így is elfogadta a már kész zászlót, melyen többé azután nem is változtat-tak. Nemrégiben a nemzeti ereklyék megszerzésével és megőrzésével foglalkozó társaság megvette Betsy Ross házáat, ahol először készítették el az amerikai zászlót.

Később mégis változtatták a zászlóban a csillagok elhelyezésén, tudniillik: nem körben, hanem egymásutáni sorban helyezték el a 13 csillagot.

(—) **Fiatalember öngyilkossági kísérlete.** Bobaru Ioan temesvári fiatalember a Vörös-csárda telep közelében öngyilkossági szándékkal revolverrel mellbelőtte magát. A mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították. Felgyógyulása-hoz kevés a remény.

— **Alexandriai költő halálának ötvenéves fordulója.** Bucurestiből jelentik: A nemzetevelésügyi minisztérium az Academia Romana-val együttesen ünnepli meg Vasile Alexandri nagy nemzeti költő halálának ötvenéves évfordulóját. Az ünnepséget szeptember nyolcadikán a Roman megyei Mircesti-ben tartják meg és azon az akadémiá tagjain kívül a nemzetevelésügyi miniszter, a szépművészeti, valamint propagandaiügyi miniszter, a Straja Tarii, az egyetemek kiküldöttei és a különböző iskolák növendékei vesznek részt. Valamennyi iskolai felügyelőség egy-egy tanárt és kilenc növendéket küld ki és az ünnepségen a kisebbségi és árja felekezeti iskolák is képviselhetik magukat.

Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg magát. Hogyan akad, hogy mások elrejtsek titkodat, amikor te sem tudod elrejteti azt.

(—) **Szabadrábra helyezték Undis Mihály téglyári igazgató merényletét.** Liptay András, a zombolyai Bohm-féle téglyáry volt alkalmazottja, ez év májusában a zombolyai járásbíróság folyosóján megtámadta Undis Mihály téglyári igazgatót, akit késszurással a mellén megsebesített. Undis hosszabb idő után felgyógyult, míg Liptay Andrást a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte. Most újabb fordulat történt az ügyben, mert a vizsgálóbíró szabadrábra helyezte Liptay Andrást, akinek ügyében a tárgyalás valószínűleg októberben lesz.

— **A pénzügyminisztérium felhívása a bankokhoz.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium arról értesült, hogy számos kis és középbanknak, különösen az erdélyi bankok közül még mindig jelentős konverziós érdekeltség van és erre való tekintettel, nem tudta mindeddig kifizetni a részvények után esedékes ötvenszázalékos illetményeket. A minisztérium erre való tekintettel úgy intézkedett, hogy az említett pénzintézetek újabb értékelés iránt adjanak be kérvényt a pénzügyigazgatóságokhoz és kérvényeikhez csatolják 1939 évi mérlegüket, valamint a nyereség és veszteség számláit.

(—) **Az önkéntes mentőtársulat felhívása.** Az önkéntes mentőtársulat, hogy zavartalan továbbműködését biztosítsa, az egészségügyi minisztérium engedélyével gyűjtést rendez számoszt gyűjtővekkel és fölkeri a bankok, vállalatok, nagvüzemek vezetőit, valamint a kereskedőket és iparosokat, hogy ezen rendkívüli gyűjtés alkalmával is hathatósan támogassa a mentőket. A gyűjtés augusztus 10-től 25-ig tart.

Anglia lemond Gibraltár védelméről

A sziklaerődítmény komoly ostromot nem bír el

Madridból jelentik: A spanyol hivatalos lap mai számában megállapították a spanyol nemzeti ünnepeket. A három nemzeti ünnep a következő: 1. Április elseje, amelyen döntő győzelmet arattak Franco csapatai. 2. Julius 17-e ezen a napon a spanyol nacionalista forradalom elindult hódító útjára és 3. augusztus elseje, amely napon Caudilót a spanyol nép vezérének és spanyol állam fejének nyilvánították.

Kopenhágából jelentik: A Berlingske Tidende

newyorki távirata szerint Anglia le akar mondani Gibraltár védelméről. A lap szerint az amerikai sajtó azt írja, hogy Gibraltár erődítménye egy komoly ostromnak nem állhatna ellen.

Lisszabonból jelentik: A Voz című újság szerint az olasz főlény annyira megmutatkozik a Földközi-tengeren, hogy kizárólag Itália tudja itt összes eddigi közlekedési vonalait és kereskedelmének folytonosságát biztosítani.

(Rador)

A Romániai Német Népkeözösség a magyarsággal való jóviszonyt megbontani akaró célzatos híresztelések ellen

A Romániai Német Népkeözösség kolozsvári körzetvezetősége az alábbi nyilatkozatot adta ki:

„A helyi német körzetvezetőség megállapította, hogy az utóbbi időben a német népcsoportnak a nemzetközi helyzethez való állásfoglalásáról — itteni magyar körökben — a valóság-nak meg nem felelő és tendenciózus híresztelések kerültek forgalomba. Így többek között híre kelt, hogy az itteni körzetvezetőség néptársai körében egy politikai emlékirathoz aláírásokat gyűjtet.

Mivel továbbá megállapították azt is, hogy

magyar körökben mozgalom indult meg a helyi német kereskedők bojkottálására, a körzetvezetőség leszögezi, hogy a fenti híresztelések németellenes körökből származnak s céljuk az, hogy az itteni német és magyar népcsoportok viszonyában zavarokat okozzanak és a német népcsoport soraiban is nyugtalanságot keltsenek.

A kolozsvári körzetvezetőség ilyértelmű szövebeli tiltakozást nyújtott át a Magyar Népkeözösség vezetőinél és felszólította a körzet vezető tagjait, hogy fenti híreszteléseket minden egyes alkalommal erélyesen cáfolják meg.“

Meghosszabbították a szovjet-amerikai kereskedelmi megállapodást

Moszkvából jelentik: A Tass iroda hivatalos jelentése szerint ma hivatalos diplomáciai lelváltás volt Mikojai külkereskedelmi népbiztos és Walter Thomson moszkvai amerikai meghatalmazott miniszter között. Ezzel a diplomáciai aktussal egy évre, vagyis 1941 augusztus 6-ig meghosszabbították a szovjet-amerikai kereskedelmi megállapodást.

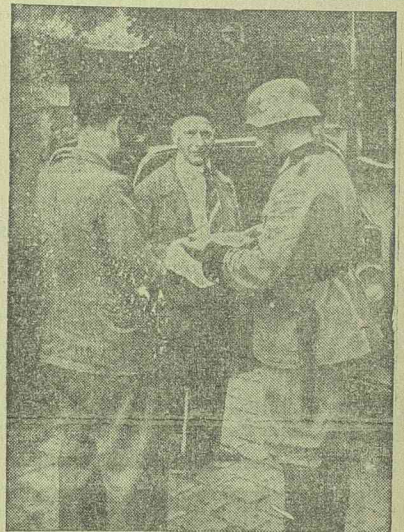
(Rador)

— **Kielégítőek voltak Beszarábia egészségi viszonyai.** Bucurestiből jelentik: A bucarestii rádió ma erélyesen és pontos adatokkal felszerelt cáfolatban utasította vissza a moszkvai rádióknak azt a megállapítását, mintha az oroszok által megszállott eddigi román vidékeken az egészségügy terén nem lettek volna kellő berendezések. A bucarestii rádió leszögezi, hogy a román impérium alatt a két tartomány a legmodernebb egészségügyi berendezéseket, kórházakat és tüdőbetegség elleni szanatóriumokat kapta.

— **Elegendő mennyiségű szén érkezik Olaszországba.** Rómából jelentik: Az olasz közlekedésügyi miniszter ma jelentést adott át a Ducenak, amelyből kiviláglik, hogy szárazföldi úton július hónapban 1 millió 870 ezer tonna szén érkezett Olaszországba. Ugyancsak ez a jelentés számol be arról, hogy április, május, június és július hónapokban Itáliába szárazföldön 4 millió 145 ezer tonna szén érkezett.

(—) **A fegyvertartási engedélyek láttamozása.** Mindazok, akiknek fegyvertartási engedélyük és vadászfegyverük van, kötelesek azokat ma, augusztus 8-án déli 12 óráig a megyei prefekturán láttamoztatni. A nem láttamozott fegyvertartási engedélyeket és vadászjegyeket hivatalból érvénytelenítik és a fegyvereket elkobozzák.

— **Amerikában kémekre vadásznak.** Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök, az államok kormányzóihöz felhívást intézett, amelyben együttműködésre hívta fel őket a kémek elleni vadászatra, miután azok a nemzetvédelmet veszélyeztetik.

Strassburgi polgárok visszatérnek otthonukba. A város előtt német őrség átvizsgálja irataikat

(—) **Udvarokon is lehet cséplést végezni.** A királyi helytartóság értesítette a községek előjáróságait, hogy ebben az esztendőben kivételesen a gazdál gabonájukat udvarokon is cséplhetik. A községek azonban kötelesek a szikéses biztonsági intézkedéseket megtenni, hogy tűzvesz kitorését megakadályozzák.

Ross idők járnak a milliionosokra?

Egy ismert amerikai közgazdász annai a véleményének adott kifejezést, hogy a mostani háború nemcsak a hadviselő államok lakosait fogja sújtani, hanem a szemlegéseket is. Ha az elmult világáború megnövelte a gazdag embereket, sőt milliionosok számát, ez az új háború ma jól megzedei, de esetleg ki is írhatja őket. Közismert, hogy ma a világ leggazdagabb embere Ali Khán hindu fejedeleme, míg viszont 1918-ban 5 ilyen úgy nevezett „75-milliárdost” tartottak nyilván. 100 millió dollárral felül vagyonnal ma 16-an dísekedhetnek a világon. Ezek közül 3 Ázsiában, 4 Európában, 1 Délamerikában és 9 az Amerikai Egyesült Államokban van.

Mozzi

MOZAIK MŰSORA:

Csütörtök, augusztus 8-án.

- APOLLO: Nászút hármastán (német film).
- CAPITOL: Lafarge Maria bűnpere (francia film).
- CORSO: Az álarcos nő (angol film).
- SCALA: Ember, aki legyőzte a halált (német film).

SPORTSEMÉNYEK

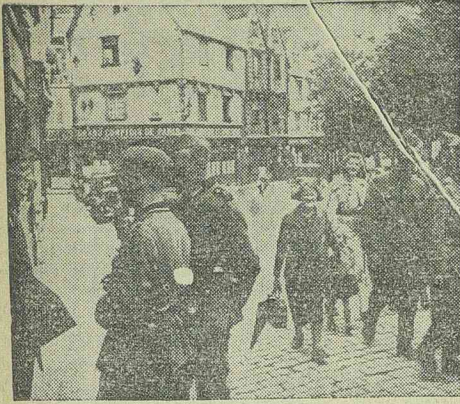
A nemzeti bajnokságban 14, vagy 16 csapat fog indulni

Bucurestiből jelentik: A fővárosi sportkörökben elterjedt hírek szerint a nemzeti bajnokságban ösztől kezdve 14, vagy 16 csapat fog indulni. Legvalószínűbb az, hogy 14 csapattal startol az A. liga. Az Universul Sport már közli annak a 14 csapatnak a névsorát, amelyek a 14 csoportos nemzeti bajnokságban indulnának. Ezek a következők:

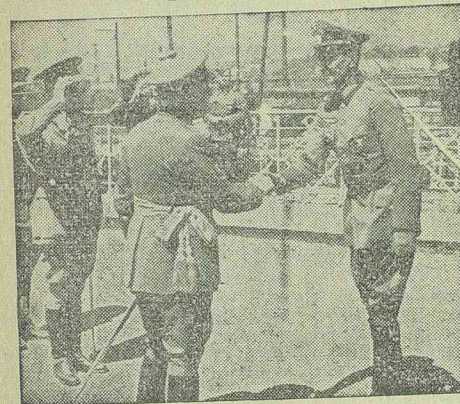
1. Venus,
2. Rapid,
3. Sportul Studentesc.
4. UDR,
5. Ripensia,

6. Unirea Tricolor,
7. Victoria,
8. AMTE,
9. CAMT,
10. Carpati FC,
11. Ploesti FC,
12. Mures,
13. FC Bralla,
14. Mica vagy a Crisana.

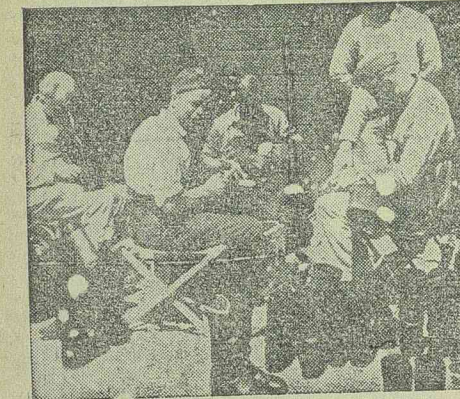
A tervezet szerint a bajnokság augusztus 25-én indul és az utolsó őszi fordulót december 6-án játsszák le.

Az elszászi városokban lassankint helyreáll a megszokott rendes élet

A francia-spanyol határra érkezett német csapatok vezénylő tábormokát Lopez Pinto spanyol tábormok melegen üdvözi az Irun-hendayeai nemzetközi hídon

Német táborig cipésznyűhely munkában

A francia gyarmati hadsereg mohamedán katonája német hadifogságban

Megszűnnek a szövetségi illetékek

Bucurestiből jelentik: A szövetség — mint az Universul Sport írja — azzal a tervvel foglalkozik, hogy a különböző bizottságokat megszünteti és helyettük ugynevezett „egyesbírók” fognak működni. Ezek döntenek a felmerülő vitás kérdésekben.

A szövetség másik reformterveze az, hogy a szövetségi illetékeket teljesen eltörlik.

Harbig 800 méteren is legyőzte Lanzit -- tüneményes idővel

Németország — Olaszország 104:74.

Stuttgart, A német-olasz atlétikai viadal második napján 40.000 néző szurkolt a pompás versenyeknek s a német atlétáknak, akik erős küzdelem után biztos győzelmet arattak. A vasárnap legjobb eredménye is a két világnagyság, Harbig és Lanzit összecsapásából született. Harbig ezen a távon is megtartotta fölényét s tüneményes idővel győzte le nagy vetélytársát. Ideje: 1 perc 47.8 mp. Lanzit: 1:49.3.

A verseny előtt Stuttgart főpolgármestere üdvözölte az olasz vendégeket, Tschammer-Osten sportvezér jelenlétében.

A verseny részletes eredményei:

800 m.: 1. Harbig n. 1:47.8, 2. Lanzit o. 1:49.3, 3. Brandtscheidt n. 1:52.4, 4. Dorezensi o. 1:52.6. 110 m. gát: 1. Becker n. 15.3, 2. Caldano o. 15.4, 3. Leitner n. 15.6, 4. Eritale o. 15.7.

Diszkoszvetés: 1. Wotapek n. 47.54, 2. Consolini o. 47.47, 3. Biancani o. 46.46, 4. Tunner n. 43.44.

Magasugrás: 1. Nacke n. 193, 2. Campagner o. 190, 3. Koppwallner n. 190, 4. Tanghetti o. 180.

1500 m.: 1. Kaind n. 3:54.4, 2. Giesen n. 3:55.6, 3. Vitale o. 4:00.6, 4. Colombo o. 4:03.6.

100 m.: 1. Mellerowitz n. 10.6, 2. Kersch n. 10.8, 3. Monti o. 10.9, 4. Gritti o. 10.9.

Súlylökés: 1. Luh dr. n. 14.98, 2. Profeti o. 14.63, 3. Paolone o. 14.56, 4. Bongon n. 14.51.

Hármasugrás: 1. Gleim n. 14.79, 2. Vogt n. 14.54, 3. Bettaglio o. 14.36, 4. Pellarini o. 14.35.

500 m.: 1. Beviacqua o. 14:52.2, 2. Eitel n. 14:53.2, 3. Mastroianni o. 15:23.8, 4. Seidenschnur n. 15:47.6.

4x400 m. váltó: 1. Németország (Ahrens, Wieland, Linnhoff, Harbig) 3:12, 2. Olaszország (Donnini, Ferazutti, Dorezensi, Lanzit) 3:12.8 Harbignak társai 6—7 méter előnyt hoztak és 6 már csak győzelemre ment. Lanzit meg is közelítette.

Végeredményben Németország atlétái 104:74 arányban győztek.

A holland hölgyek nagyon tudnak. A Hilversumban rendezett uszóversenyen a 200 m.-es melluszást Bijland 3 p. 01 mp.-el, a 100 m.-es hátuszást Cor Kint 1 p. 16.4 mp.-el, a 400 m.-es gyorsuszást Rie van Ween 5 p. 49.8 mp.-el nyerte.

Barátságos mérkőzésekkel megindult a futballidény Magyarországon

Budapestről jelentik: Barátságos mérkőzésekkel megindult a futballidény Magyarországon. A mérkőzések eredményei a következők:

Elektromos — SzNSE 6:1, Ganz — DIMÁVAG 3:3, Gamma — KMOVE 8:0, Haladás — SZFC 3:0, Tokod — UTE 6:3, Újpest — SBTC 2:1.

Sporthírek mindenfelől

A magyarországi „Vidéki” kerületi atlétikai bajnokságok eredményei a következők: 1500 m.: 1. Farkas 4 p. 08.2 mp. Súlylökés: 1. Rákhegy 13.92 m. 200 m.: 1. Szigetvári. 22.2 mp. Magasugrás: 1. Cserna 185 cm. 110 m-es gát: 1. Nádas 15.5 mp. Diszkoszvetés: 1. Horváth II. 47.96 m. 400 m.: 1. Onodi 50.6 mp. Hármasugrás: 1. Horváth 13.86 m. 10.000 m.: 1. Farkas 33 p. 14.8 mp. 800 m.: 1. Tárnoki 1 p. 57.2 mp. Gerlydobás: 1. Rákhegy 61.71 m. 400 m-es gát: 1. Karácsonyi 56.3 mp. 100 m.: Szigetvári 11 mp.

Nürnbergben a német—magyar kerékpáros versenyt a németek 30—14 arányban nyerték meg.

A MUSZ a következő magyar uszókordokat hitelsítette: 1500 m. 19 p. 55 mp. Tátos Nándor. 800 m. 10 p. 16 mp. Tátos, 1000 m. 12 p. 57 mp. Tátos. 1500 m. 19 p. 37.4 mp. Tátos Nándor.

Megszakadtak a román—magyar sportkapcsolatok. A Timpul írja: „Most kellett volna megtartani Belgrádban a Duna Kupa értekezletét Románia, Magyarország és Jugoszlávia részvételével. A román szövetség megbízásából Juga Liviu dr.-nak kellett volna a jugoszláv fővárosba utaznia. A nemzetközi események azonban megakadályozták az értekezlet megtartását. Ezzel kapcsolatban Juga dr. a következő nyilatkozatot tette: „A nemzetközi helyzet miatt kénytelenek vagyunk felfüggeszteni a román—magyar sportkapcsolatokat.” A budapesti Nemzeti Sport egyébként a többi között ezeket írja: „A Magyar Labdarúgó Szövetsége hivatalosan közölte a román szövetséggel, hogy a jelenlegi helyzet következményeként a román—magyar sportkapcsolatok nem tarthatók fenn. Eppen ezért a magyar szövetség nem is vette fel műsorába az október 6-ra tervezett bucuresti román—magyar mérkőzést. Erre a napra a magyar szövetség felajánlotta Szófiának a magyar B. válogatott vendégszereplését.” Ilyen körülmények között — írja a Timpul — nem is lehet szó a Kis Középeurópa Kupa döntőjének lejátszásáról. A fentiekre való tekintettel a szövetség augusztus 18-ra kintlőre a Román Kupa harmadszori döntőjét, amelyben a Venus és a Rapid vesz részt. Egy héttel később kezdődik az országos bajnokság.

SAROKÜZLETHELYISÉG!

3 nagy kirakattal Piata Traian és Str. 3 August sarkán legjobb helyen Sterianum (Mirbach palota), szerb házban, divat és konfekció szakmáknak rendkívül alkalmas

kiadó november 1-től (1-3 évre)

Írásbeli ajánlatok 1940. augusztus 24-ig este adandók be a II. kerületi szerb egyházközség irodájában (II. Str. Negruzzi 5.), ahol esetleg információk is kaphatók délutánonként.

Elnökség.

Közgazdaság

A szovjet-magyar kereskedelmi tárgyalások célja

Budapestről jelentik: A Pesti Újság nagyon reméli, hogy a Szovjetországra utazott magyar delegáció eredményesen tárgyal. A lap szerint a bizottság a Szovjeten át irányuló átmenőforgalom megteremtéséről is tárgyal és mérlegeli, hogy Vladivosztokon, a transzszibériai vasúton át lehetséges volna-e Magyarországra tengerentúli árut szállítani, ami most a földközi-tengeri helyzet miatt Magyarországgal kapcsolatban megbénult.

Egy év alatt 45 százalékkal emelkedtek az árak

A központi statisztikai intézet júniusi beszámolójában közli, hogyan alakultak a detail-árak 1940 első felében Bucarestben. Az ár-emelkedés múlt év szeptember havában, a háború kitörésekor indult meg és az elsődendő közszükségleti cikkekre vonatkozóan a következő képet mutatja az 1933 évi „100” (száz) index-számot véve alapul:

1939 augusztus	130.3
1939 szeptember	138.9
1939 november	154.3
1939 december	161.1
1940 január	162.3
1940 március	172.1
1940 május	183.8
1940 június	189.7

Amint megállapítható, az ár-emelkedés elég nagyarányú volt egyik hónapról a másikra.

(=) Kereskedők figyelmébe. A Kereskedők Egyesülete felhívja az importáló cégek figyelmét, hogy a 2% nemzetvédelmi adóval kapcsolatos ellenőrzés során az ellenőri közegek kifogást támasztanak az ellen, ha a vámírodák költségjegyzékén nincs a 2% nemzetvédelmi bélyeg leróva. Miután a pénzügyminisztérium csak nemrégiben bocsátott ki oly értelmű körrendeletet, hogy a vámolási irodák költéségei is szerves részét képezik a külföldről jövő áruk vételárának, s ennél fogva a 2% nemzetvédelmi adó ezen összeg után is lerovandó, könnyen előfordul, hogy egyes cégek a beszerzési ár eme különböző fejtében megletezhettek.

= A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.86—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.05—33.05, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengé 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

(=) Bánsági gabonárák. A bánsági gabonapiac általában csendes és csak takarmányárra iránt mutatkozik kereslet. A piaci árak a következők: búza 680, tengeri 630, napraforgómag 875, takarmányárpa 500, tökmag 1650 lei százkilónként. Kamilla tea 60—70 lei, fodormenta 70 lei kilónként.

= A temesvári Agrária ingatlanvásárlása. Temesvár kereskedelmi életében nagyjelentőségű ingatlaneladás történt, amelynek tárgyát a Műmalom közelében levő hatalmas épület képezi és amelyben számos modernül berendezett iroda és raktárpépület és korszerű terménytisztító gépi berendezések vannak. A hatalmas ingatlan a Klein Vilmos Örökösai temesvári terménykereskedő cég adta el az Agraria szövetkezeti központnak hét és félmillió leies vételáron. A vétel az Agraria újabb terjeszkedését bizonyítja. A szövetkezet eddig tudvalevőleg tej és tejtermék feldolgozással, részben pedig az állatvitel lebonyolításával foglalkozott, míg most a jelek szerint, kiterjeszti tevékenységét a terményügyletekre is.

= Húsz pékműhely szüntette be a munkát Szatmáron. Szatmárról is néhány napja eltűnt a kenyér. A városban egyelőre 20 pékparos szüntette be mintegy 5 napja a sütést, de a többiek is csak egészen kis mennyiséget készítenek, amelyből a lakosság képtelen napi szükségletét fedezni. Azok a pékparosok, akik még sütnék, csak egy-két órát tartanak nyitva naponta, míg a többi húsz egész nap zárva tart. A péküzletek előtt egész nap kálváriajárás van és a közönség már a belső műhelyeket ostromolja, de hiába. A szatmári kenyérhiánynak állítólag az az oka, hogy a városban teljesen kifogyott a lisztkészlet. A malomokban egyetlen kiló kenyérlisztet sem adnak ki, azaz az indokolással, hogy nem tudják a búzát olyan áron beszerezni, hogy maximális áron tudjanak lisztet árusítani. Aradról és a Bánábtól nem lehet szállítani, mert az ottani malomok vagonhiányra való hivatkozással nem is veszik fel a rendeléseket.

= A vállalatok elismervényét tartoznak adni munkásaiknak a hadfelszerelési költségek levont részleteiről. A munkaügyi minisztérium 22.695—1940. számú leiratában közölte a gyáriparosok szövetségével, hogy értesülése szerint egyes vállalatok hivatalból jegyeztették munkásaikkal hadfelszerelési költségeket olyan összegekben, amelyek meghaladták az alkalmazottak fizetőképességét. Az így lejegyzett összegeket részletekben vonják le és ezek törlesztésére a vállalatok már meg is kezdték a havi levonásokat, anélkül, hogy a munkások bármilyen igazoló iratot kapnának a levont összegekről és így azok, akiket közben elbocsátanak állásukból, elvesztik a már levont részleteket. Tekintettel arra, hogy ez az eljárás elégedetlenségre ad alkalmat, a minisztérium felhívja az érdekelt vállalatokat, hogy irásos bizonylatot adjanak a levont összegekről, annak feltüntetésével, hogy a levonás milyen célra történt.

= Lehet-e a képviselőt indok nélkül megvonni? A Syntex bucarestii cég 1920 óta képviselte a nagyváradi Vegyi és Élelmiszeripari r. t. céget a bucarestii piacon. Legutóbb megvonta a nagyváradi gyár a képviselőt, amire a volt képviselő 2 millió leies kártérítési pert indított el. A kereset szerint a felperes cég óriási összegeket áldozott a nagyváradi cég gyártmányainak bevezetésére. Ezen az anyagi káron kívül — mondja a kereset — a képviselőt megvonása súlyos erkölcsi kárt okozott, mivel azt kereskedelmi körökben a képviselői cég reputációjának terhére foghatják fel. Kereskedelmi körökben érdeklődéssel néznek az elé, hogy a bíróság mennyiben ad helyt annak az indokolásnak, amelyet a felperes az erkölcsi kártérítéshez fűz.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Csütörtökön, augusztus 8-án a következő gyógyszerárk tartanak éjszakai szolgálatot:

Bélvárosban az Alba utcában levő Kun gyógyszerárk.

Gyárúvárosban a Badea Cartan téren levő Massalis gyógyszerárk és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerárk.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerárk.

Józsefvárosban a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerárk.

Mehalában a Corvin gyógyszerárk és Újkecskemén Panajoth Ernő gyógyszerárka állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Irtá: KUN-BÁN ANDRIS

49

A lakáj, aki ugyanakkor fürgén leugrott a fogat hátsó részén levő örülléséről, máris nyitotta az üvegejtőt.

Kiléptem a hintóból és felsiettem a márványlépcsőn, amelynek felső fokán Lajos király várakozott.

— Isten hozta, sennora, szerény hajlékomba, — fogadott és megcsókolta a kezemet.

— Szivesen jöttem, felség.

A király karját nyújtotta és bevezetett. A hatalmas és délszaki növényzettel szegélyezett előcsarnokban egy pillanatig megállottunk, amíg a király lesegítette a mantillát a válláról. A spanyol köpenyét átadta az egyik szolgának és tovább mentünk.

Gyönyörű szalónba érkeztünk. Lehetetlen azt a sok szépséget leírnom, amely ott díszleg. Számos művészi kéz dolgozott, hogy ezt a sok remeket megteremtse.

— Foglaljon helyet, sennora, — mondta a király — és beszélgessünk egy kicsit.

Beszélgettünk.

Eleinte képekről, szobrokról, szőnyegekről, ötvösmunkákról és építészeti csodákról folyt a szó, később magunkról.

Lajos király elmondta, hogy az uralkodás mennyire terhes neki. Bajorország kormányzását azért végzi, mert isteni rendelés folytán ez a sors jutott ki neki osztályrészül. A politikát nem nagyon kedveli, de kénytelenségből foglalkozik vele. Sokkal inkább érdekli azonban népének kulturális fejlődése, haladása. Szeretné a világ minden műremekeit Bajorországban összegyűjteni, hogy nemzetét minél több szépséggel megajándékozza. Ezt a célt szolgálják műgyűjteményei és építkezései. Az örök szépséget szeretetből rajong a színházért, az ének-

ért, a zenéért és a táncért. Amig beszélt, az arca valósággal átszellemült.

Azán nekem kellett beszélnem, de nem magánéletemről, hanem táncaimról, sikereimről, terveimről, művészi álmaimról, elgondolásaimról. A király figyelmesen hallgatott. Közben a keze odasimult az én kezemhez, mely selyemmel fedett kicsi asztalkán nyugodott. Az érintés következtében úgy éreztem, mintha tűz pattanna át a király ujjából az én ujjamba és az ujjakból egész testemet forróvá tette. A szivemben úgy dobogott a láng, hogy már alig bírtam magammal.

Közben elhallgattam. Némán ültünk.

— Nem volna kedve szétnézni a kastélyban? — törte meg végre a hallgatást a király.

Felállottam és felállott úfelsége is.

— Nagy örömmel, — adtam meg a választ az iménti kérdésre.

Több termen haladtunk keresztül. Mindegyiknél remeknél remekebb mesterművek voltak. Elragadtatással néztem mindent.

— Nézze meg a dolgozószobámat is, — mondta a király és benyitott egy tágas helyiségbe.

Majdnem olyan volt ez a hely, mint a királynak a müncheni palotában levő dolgozószobája, csak a hangulata volt melegebb, bensőségesebb, kedvesebb. Meg is jegyeztem ezt, mire Lajos király mosolyogva mondotta:

— Ez azért van, sennora, mert ebből a szobából származtunk minden politikát és államügyet.

Polcokon és asztalokon nyitott könyvek hevertek, amint azokat a király utólagja olvasta és letette, hogy alkalomadtán újból felvegye. Néhány könyvet megnéztem és láttam, hogy a király költeményeket, esztétikai munkákat, írtérfásokat, természetudományokat, művészettörténelmet és bölcséletet olvas.

Amikor aztán bepillantottam egy élénk színű vászonba kötött könyvbe, meglepetésemben az örömtől majdnem felsikoltottam.

— Hogyan? Felsőged spanyol nyelvtant is tanul?

A király bólintott:

— Igen, sennora. De nem akarom azt a látszatot kelteni, mintha most fogtam volna bele a spanyol nyelv megtanulásába, amióta sennorát megismertem. Nem vagyok ennyire színeslész. Nézze meg, már a könyv közepe táján tartok és az előző lapoknak itt-

ott észrevehető gyűrődöttsége mutatja, hogy olykor keményen dolgoztam, amikor igyekeztem a spanyol nyelv titkaiba behatolni. Különben februárban vásároltam ezt a könyvet.

— Akkor még valóban nem ismertük egymást, felség.

— Akkor történt, hogy az egyik spanyol költemék németre áttüzetett költeményét olvastam és elfogott a vágy, hogy a spanyol irodalom remekét eredetiben olvashassam. Es úgy gondoltam, hogy ha már tudok német anyanyelvemen kívül angolul, franciául és olaszul, miért ne tudjak spanyolul is?

— Boldog vagyok, felség, hogy majd spanyolul beszélgethetünk.

— Felek, hogy az még soká lesz. De van nagy-szerű ötletem, sennora. Elmondjam?

— Kérem.

— Legyen a sennora spanyol nyelvmesternőm.

Vállalja?

— Ezer örömmel.

— Mikor kezdhettük a tanulást?

— Akár azonnal.

Komolyan vettem a dolgot és nyomban belefogtam a spanyol beszélgetésbe. A király akadozva, hibákkal küzdözve válaszolt, de azért észre vettem, hogy a szóbősége már meglehetősen gazdag ahhoz, hogy még csak néhány hónapja tanulja a spanyol nyelvet.

Elhatároztuk, hogy ezentúl csakis spanyolul beszélünk és a király csak akkor használja a német nyelvet, ha nem tud valamit másképpen kifejezni.

Ezen kis jelenet után tovább folytattuk sétánkat a Belvedere-kastélyban. Éppen egy nagyon kedves teremben tartózkodtunk, amelynek mennyezete és egyik, a parkra néző fala vastag üvegűl készült és amelyben a király szavai szerint hodtöltés éjjelen tündéri a tartózkodás, amikor utánunk jött az egyik lakáj és jelentette, hogy tálaiva van.

A király elvezetett az obédálba. Köralaku helyiség ez, amelynek közepén nehéz damasztal borított, ezüstökkel és kristályos üvegtermékekkel, valamint csillogó porcellánokkal ékes kerék asztal állott. Jobbról és balról több kisebb asztalka kínálta a sokféle jót, ételt, italt.

[Folytatás]

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 8.

Bucuresti. Rádió România és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Predescu Victor zenekara. Közben 14: Hírek. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.10: Wagner zene hanglemezeiről. 20.45: Hírek. 21: Szimfonikus hangverseny a menekültek javára. Közben: 21.40: Hírek, sport. 22.40: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Molnár Klára hegedűl, Kerényi György énekel zongorakísérettel. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Szép magyar novella, Cholnoky Viktor elbeszélése. 18.45: Mursi Elek cigányzenekara. 19.30: Az ölbombefűk a nemzet szolgálatában, felolvasás. 20: Bobula Lajos harmonika-hármasa. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Keringőt jár a föld, előadás hanglemezekkel. 21.40: Magyar tájak balladái, előadás. 22.10: Anda Géza zongorázik. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Ilinczy László jazz zenekara. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 24.25: Pertis Pali cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 17.15: Hanglemek. 20.30: Petry Kató, az operaház tagja énekel. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Film és jazz-számok hanglemezeiről. 22.10: Domaházi nóták, előadás hanglemezekkel. 22.45: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti. Rádió România és Rádió Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradó, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.15: Motoi Petrica zenekara. Közben 14: Hírek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Időjelzés, előadás. 20.20: Stroiescu Constantin énekel. 20.40: Hírek. 21: Giugariu Angela zongorázik. 21.25: Badescu Constanta énekel. 21.45: Bonis Iuliu csellón játszik. 22.05: Hírek, sport. 22.25: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Sárközl Gyula cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Heineemann Sándor jazz zenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Irország, előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Strauss Richard: Halál és megdicsőülés, szimfonikus költemény, hanglemez. 18.45: Bulgária, előadás. 19.05: Sportközlemények. 19.15: Az Aranyhegedű pályázat nyolcadik hangversenye. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Berzsenyi László dr. és Villax István dr. két zon-

Partie kiárusítás!

Mélyen leszállított árak mellett kapható augusztus 10-ig női és gyermek selyemalsónemű, darabonként is. Délelőtt 3-tól, délután 8 óráig. A

„Tricolorom“

gyárhelyiségében, II. Str. Dorobantilor 47. (Rékási-út.)

gorán magyar nótákat ad elő. 20.50: Monna Vanna, dráma, 3 felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Luitpold Ganther énekel zongorakísérettel a magyar-német művészcsoere keretében. 23.40: Farakas Béla cigányzenekara. Közben 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.25: A vöröskereszt szerepe a háborúban, előadás. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Szalonzenekar. 22.45: Időjárásjelentés.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más és rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó két leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-43.

Oklatás

Oktatásban gyakorlott, leépített tisztviselő lakásán órákat ad a román, német és francia nyelvből, úgyszintén zongoraleckéket ad kezdők és haladóknak Bővebbet szíveségből 34-30 telefonszám alatt. 1880

Latin és német tanárnő előkészít érettségire és pótvizsgára. IV., Splaiul Tudor Viadimirescu 16. ajtó 2. 1193

Alkalmazás

Jobb mindenek egyedülálló nőhöz felvétetik. II., Str. Petre Tegle 1. I. em. ajtó 6. 1617

Kifutó fiút felvesz Librarie Nouă Bul. Regina Maria 5. 1330

Mindenes férfi, vagy nő azonnali belépésre felvétetik I., Str. Venetia 6. 1328

Románul tudó megbízható számlázásban jártas, komolyabb nő, vagy férfi, aki kiszolgál is, festékkészletben állandó alkalmazásra felvétetik. Szakmatudás nem fontos. Cím a kiadóhivatalban. 1339

Masamodnó, teljesen önálló munkakerő, jó fizetéssel felvétetik. D'or kárlapszalon IV., Bulev. Carol 14. 1342

Allást keres

Otthoni mosást, vasalást vállal Tarkáné, III. szőlők, Str. Demetriad 24. 1618

Bejárónő a délelőtti órákra állást keres, esetleg iroda-takarítást vállal. Tarkáné, II., szőlők, Str. Demetriad 24 szám. 1816

Elsőrendű parketta-surooló ajánlkozik házakhoz, garancia mellett. Szőke Rozália IV., Str. I. Bratianu 31. 1315

Gyors gépirónó levelező, könyvelő, román, német, magyar, állást keres. Címeket „Szorgalmas” jelígre a kiadóba leadni. 1344

Modern rádió készülék 5+1 Hornifon márká. elutazás miatt, minden áron eladó. I., Bul. Regina Maria 3. II. em. 7 ajtó. 1343

Magyar helyesírás, fogalmazás, irodalom tanítását vállalom. Érlelkődni délután 2-4-ig. Splaiul Tudor Viadimirescu 22. ajtó 7. 1348

Jó bizonyítvánnyal rendelkező perfekt minden szakácsnő azonnala ajánlkozik. III., Str. E. Teodoriu 28. 1347

Lakás

Délfekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I., Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Különbejárattú bútorozott szobában férfi részére egy ágy kiadó. I., Piata Bratianu 2. Blennert. 1346

Garzonier magános úriember részére, új villában a legmodernebb kivitelben azonnala kiadó. Telefon: 23-99. 1345

Kétszobás modern I. emeleti lakás november 1-re kiadó. IV., Piata General Dragalina 4. 1310

Bérbeadó a Färber-házban, Bulevardul Regele Ferdinand 4 sz. alatt, egy földszinti irodahelyiség, műteremnek, szalonnak is alkalmas. Bővebbet Kun Ferenc dr. ügyvédi irodájában. Telefon: 25-31. 1275

Bútorozott szoba nyugdíjas úrnak kiadó. Cím a kiadóban. 1320

Oszládi ház, 3 szoba, fürdőszoba, gyümölcsöskerttel kiadó. Vesei IV., Piata Barcianu 9. 1335

Négyszobás, összkomfortos, villalakis központi fűtéssel kiadó, november 1-re II., Str. Miron Romanul 2. az Apolló mozaival szemben. Telefon: 33-32. 1340

Údvari lakás I. emeleten 1 szoba, konyha szeptember 1-re kiadó. I., Str. Mercy 3. 1338

Bútorozott szoba lépcsőházi bejárattal folyóvízzel stb. kétlakásos központi fűtésű új házban kiadó. Püspök és Hunyadi-híd között, Vladimirescu 7. 1337

Kiadó modern 3 szobás lakás, november 1-re. III., Str. Domnita Balassa 17. Egyedülálló nőnek szobás kerti lakás kiadó, ugyanottszuterén lakás kiadó. 1334

Egyszobás előszobás garzon lakás augusztus 15-re kiadó. III., Str. Virgil Onitiu 3. 1309

Modern háromszobás újonnan renovált parkettás lakás, üvegezett verandával IV., Str. Vlahuta 3. azonnala kiadó. Bővebbet ott és 32-18 telefon szám alatt. 1276

Háromszobás lakás azonnala kiadó. IV., Str. Ion Ghica 1. 1290

1 és 2 szobás modern lakás villában kiadó. Cím a kiadóban. 1319

Adás-vétel

Oszerépkálya elsőrangú samottanyagból készült, minden kivitelben olcsón eladó. Sparthert és minden szakmába vágó munkákat, átrakást és tisztítást vállal. Özv. Tordai Jánosné Str. Ariadna 14. hosszabbított Helvét uca. 1243

Fazonvasablak 3x3 mtr. dupla és 2 drb. Dauerbrand kályha eladó. III. Str. Triumfului 5. 1336

Eladó amerikai koffer teljes felszereléssel 500 lei, két gumitálcával gép á 500 lei. Megtekinthető IV. Str. Sturdza 52. ajtó 16. 1805

Antik gyémántbros, 2 kisebb brilliáns gyűrű, nyaklánc amuletten eladó. III. Str. Doja 18 a trafikban. 1327

Műlönfele

Kötőde vállal magánosoktól is gyanjú vagy pamut anyagot, bérbe köti. II., Str. Grozescu 5. 1341

Hirdessen a Déli Hírlapban

BÁILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: éreimeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegény és női bajokat.

Szezon: május 1-től október 15-ig